

Független Újság

politikai napilap

Egy örült felmászott a Kossuth-szoborra

Független kisgazdapárti képviselők fontos interpellációi a képviselőházban

Meizler és Reisinger megkövetik a Házat

Budapest, március 8. A képviselőház szerdai ülését 10 óra 5 perckor nyitotta meg *Szinyei Merse Jenő* elnök. — A kormány részéről Antal István igazságügyi államtitkár volt jelen. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter valamivel később érkezett meg.

Szinyei Merse Jenő elnök bemutatta az érseki általános helytartó meghívóját, amellyel XII. Pius pápa megkoronázása alkalmából március 12-én délután 10 órakor a koronázó templomban tartandó ünnepélyes szentmisére és Te Deumra a képviselőházat meghívja. Az ünnepélyes szentmise a Ház képviselői részénél is meg lesz tartva.

Hubay Kálmán napirendelőtti felszólalásában bejelentette, hogy Nyilas-keresztes Párt elnevezéssel új politikai pártot alapított. Ezt a pártot ő, Ráz

Kálmán és Haám Artúr képviseli a Házban.

A zsidókérdésről szóló törvényjavaslat folytatódásos vitájának első szónoka gróf *Festetics Domokos* volt. A törvényjavaslat ellenzői hagyományokra hivatkoznak, a legszebb tradíció a nép védelme, a magyar fajta kívánalmainak átérzése. A magyar főnemesei osztályának is kötelessége arra az útra lépni, melyet gróf *Széchenyi István* mutatott, hogy tudniillik a főnemesség helye ott van a magyar nép, a magyar fajta, a magyar falusi kisember mellett.

Azután *Bíró Párol* beszélt, mire *Esztergályos János* megjegyezte: — Ugyan kérem, a maguk barátja volt. Tizenöt évig ott ült azokban a padokban.

Nem fogadhatja el a javaslatot, mert álokoskodás van benne, ezt a törvényt eszerint azért kellett idehozni, mert az elsőszámú zsidótörvényt szabotálták volna.

— Tényeket, számokat és konkrétumokat kérek annak bizonyítására, — folytatta *Kertész Miklós* —, hogy hol volt visszaélés, milyen formájában akadályozták meg állítólag az elsőszámú zsidótörvény végrehajtását. Amíg erre nézve számokat nem hallunk, addig azt kell mondanom, hogy

az ilyen beállítás hangulatkeltés az oklatan és céltalan üldözés további folytatása érdekében.

Alapvető meggyőződésem, hogy zsidókérdés, mint olyan nincs,

hanem van gazdasági, politikai és társadalmi válság, egy egész világrend súlyos válsága. Azok az osztályok, amelyek ennek a világrendnek változatlan fentartásában érdekeltek s amelyek előjogaikat meg akarják tartani, most mindenütt lázas erőfeszítéseket tesznek, bűnbakot keresnek.

A törvényjavaslatot nem fogadja el. Ezután áttértek az interpellációk tárgyalására.

Tildy Zoltán interpellációja

faj, a zsidó kapitalizmus üi, ellenben a törvény áldozatai a kisemberek, akik hatalmas tömegekben veszítik el kényerület,

akik pedig a magyar szellemiségbe sorsközösségbe tartoznak és őseik régi óta itt éltek.

Tildy Zoltán a földművelésügyi miniszterhez interpellált az állatértékesítés terén beállott zavarokról és áresésről. Rámutatott arra, hogy

jelesekégek miatt a vidéken nagy izgalom észlelhető.

— Az állatértékesítés majdnem teljesen megakadt, a vásárokon alig van forgalom. Egy alföldi vásáron megjelent a Kassa-vidéki tehén is és ennek az alacsony ára is hozzájárult az árak eséséhez. A nagy áresés ellenére a fogyasztó tömegek ennek az áresésnek az előnyeit nem élvezik.

Külföldön keresünk piacokat és megfelelkezünk arról, hogy a bel-földi piacot kell fogyasztóképesse tenni.

— Az alföldi munkáslakosság élelmezése szempontjából sem él emberi életet és ha lehetővé tennék, hogy havonta nem egyszer, hanem legalább kétszer juthasson húshoz a mezőgazdasági munkás, ezzel meg lehetne erősíteni a belső piacot. A gazdák között nagy küzdelem dúl azért, hogy ki juthasson hozzá az exportkontingenshez. Ez a küzdelem már gyűlöletté és gyanúsitássá fajul. Kérde a minisztert, milyen

intézkedésekkel kíván a gazdák segítségére lenni.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter bejelentte, hogy több hasonló tárgyú interpellációra később ad együttes választ.

Takács Ferenc két interpellációt jegyzett be. Az egyiket, a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításának kiterjesztéséről, elhalasztják. Másik interpellációja az építőipari munkáalkalmak teremtéséről szól.

Az építőmunkásság részéről már régebben észlelhető az egész országban a nyugtalanság. Egy gyűlést, amely ezzel lett volna kapcsolatos, nem is engedélyeztek.

A szegény ember testét-lelkét megölik az odúk, a gyermekeket, a csal-

Dinnyés Lajos a fővárosi árvaszéken történt sikkasztásokról

Dinnyés Lajos interpellációja következett a belügyminiszterhez Budapest székesfőváros árvaszékénél folyó vizsgálatok tárgyában. Míndjárt interpellációja elején meghosszabbítást kért, mert — mint mondotta — negyed óra

ládokat tönkreteszik. Nemcsak baltával lehet agyonütni az embereket, hanem rossz lakással is.

— Teendő tehát rengeteg volna, mégis azt látjuk, hogy a kormány az a nagy munkahiánnyal szemben, teljesen tehetetlenül áll, vagy pedig semmit sem akar csinálni. Azt hinné az ember, hogy a reformkorszak idején, a fajvédelem korszakában legalább egészségesebb lakást adnak a szegény embernek.

Egy építőmester a munkahiány okairól azt mondotta, hogy

a keresztények arra várnak, hogy a kivándorló zsidók majd olcsón eladják házaikat, a zsidók pedig nem építkeznek, mert a különböző zsidótörvények állandó bizonytalanságban tartják őket

és nem tudják, hogy egyáltalában építhetnek-e, vagy sem. A családtagokkal együtt negyedmillió lélek éhezik az építőipar pangása következtében.

Kérte a kormányt, hogy segítsék munkához a munkanélküli építőmunkások tízezreit.

Az interpelláció válasz nélkül maradt.

Matolcsy Máttyás a földművelésügyi miniszterhez interpellált a földbirtokpolitikai intézkedések kijátszása érdekében történő intézkedésekről. Kifogásolta, hogy a földreformjavaslatnak még a bizottsági tárgyalása sem kezdődött meg. Megnyugtatóst kért a minisztertől arra, hogy ez a javaslat nem fog elsikkadni és a legrövidebb időn belül megkezdik bizottsági tárgyalását. — Végül arról beszélt, hogy egyes földbirtokosok úgy akarnak kibújni a készülő földreformjavaslat intézkedései alól, hogy szántóföldjük egy részét erdősítik.

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter válaszolt az interpellációra.

— Megnyugtatom a Házat, — mondotta — nem engedem, hogy a kishaszonbérletek átalakításáról szóló törvényjavaslat mellickvágányra fusson. A törvényjavaslat rövidebb időn belül tárgyalásra a bizottság elé kerül.

Hangoztatta ezután: szükséges és fontos az erdősítés, de csak megfelelő területeken, mint például futóhomokon. Az erdősítéssel kapcsolatban felhozott konkrét ügyeket megvizsgálja. Ha közérdekű erdősítésről van szó, azt a kormány támogatja, ott azonban, ahol az erdősítéssel kapcsolatban kibúvót látnak, azt megakadályozzák.

A Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Tiszteltetjük a nagymamát

Gróf Festetics Domokos ezután a következőket mondotta:

— Itt van a Magyar Általános Fogyasztási Szövetkezet. Önök ellopták a kisemberek pénzét...

Tovább nem folytathatta, mert *Esztergályos János* magából kikelve ezt kiáltotta feléje:

— Ki az az önök, maga csirketfogó! Ki lopta el?

Az elnök *Esztergályos Jánost* is, gróf *Festetics Domokost* is rendreutasította.

Gróf Festetics Domokos: Ha a túldalról nem provokáltak volna, — nem tettem volna meg ezeket a kijelentéseket.

Fábián Béla: Az a provokáció, hogy maga beszél.

Gróf Festetics Domokos a továbbiakban a bevándorolatról kezdett beszélni, mire *Buchinger Manó* megjegyezte:

— Hát maga honnan vándorolt be? Mert maga is bevándorolt! A neve sem magyar!

Gróf Festetics Domokos ezután arról beszélt, hogy a zsidóság beleggő tette a társadalmat.

Fábián Béla: Ilyen zsidó származású fiatal emberek beszélnek a zsidókérdésről. Tiszteltetjük a nagymamát!

Kertész Miklós volt a következő felszólaló.

— Ez a javaslat vádirat egy felekezet ellen és súlyos ítélet a kisemberek felett.

Az ítélet nem azokat sújtja, akik ellen a vád szól.

A vádlottak padján most már a zsidó

ius 8.
igásló 70—
jó 280—400.
ARFOLYAMOK
20. — Cseb
Dinár 6.00—
mletek kiv.).
40. — Francia
Leu 2.40—3.45.
16.90—19.90
ek kiv.). —
szavak
— Üzleti
— Felvi-
gel szolgál-
éseket este
kiadóhivatal.
: 21-52
LVA
II.
mokban
y Bika
a pensió
reoz József úi
elefon: 23—39
thon, kitűnő
legszigorúbb
lyan
ötös eszo-
a kiadó-
581
nitom
et gyors- és
zép- és helyes-
ekelődni: Kiss
metikai szájon-
ya palota. 554
ületett
atai ember ud
eszoportosan és
etül és magya-
ekelődni a
tt
ad; 24
an 6 pen-
n. 41. ud-
5059
nememű
ereműt is, ja-
snyatpalást,
ettőt készítek.
nyek, József
uca 22., k.s-
273
sák
tott kiné-
en esütör-
eca 54. sz-
áltatja, is-
feljelentem
564
és ki-
THURY
E. Laptulaj-
ntúli Függet-
állalat, Nyom-
Könyv- és
lat Rt.

árvaszéken a hatáskörébe utalt árvák pénzét hűtlenül kezelik, elsikkasztják. Amikor nagykorúvá lesz a gyámolt, nem kap egy fillért sem, de még elszámolást sem. A szabálytalanságokról több újságcikk jelent meg, erről maga is interpellált, eljárta a polgármesternél is az ügyben, de eredménytelenül. — Ezek mellett az urak mellett, akik ott ülnek, Rózsa Sándor gentleman volt, mert Rózsa Sándor csak ingóságot lopott el és itt még az ingatlant is ellopják — mondotta.

Darányi Kálmán elnök figyelmeztette Dinnyés Lajost, hogy csak a parlamentti illemeknek megfelelő kifejezéseket használjon.

Dinnyés Lajos: Meghajlok az elnök úr figyelmeztetése előtt, de meggyőződésem szerint az elmondottakból majd kiderül, hogy helyes kifejezést használtam.

Zutafő több konkrét esetet mondott el. Az egyik esetben, amikor meghalt az örökösök a vagyonkezelőnek lellár nélkül adták át a vagyont. A gazdaság számolásait csak évekkel később vizsgálta felül az árvaszék. Hiányos könyvvezetés folytán a birtokon, az árvaszék és a számviteli ezt nem kifogásolta, pedig a hiányos könyvvezetés volt az oka annak, hogy a vagyonmérleget és a vagyoni lellárt utólag sem tudta megállapítani a kirendelt könyvszakértő.

— A helyszíni szemle alkalmával a következő költséget állapították meg. Az árvaszéki ülnöknek 500 pengőt, a fogalmazónak, aki a jegyzőkönyvet vezette, 200 pengőt, a kezelő tisztnak, aki a koffert vitte, 100 pengőt. Ezeket az árva vagyonának terhére állapították meg és a szerencsétlen árva egy krajcárt sem kapott a vagyonból. Egy öt-ezerpengős kiadási tételt azzal magyaráztak az árvaszék, hogy tőzsdejárdákából származik, amely földbirtok-

soknál szokásos. Mindezt a tényállást egy 1935-ben kelt belügyminiszteri végzés állapította meg.

— A gyámügyi törvény szerint kölcsönöket csak indokolt esetekben lehetett felvenni. Egyik esetben felvettek 30.000 pengős-hizlalási kölcsönt és apró adósságok fedezésére fordították. — Ugyancsak a gyámügyi törvények szerint az árvák pénzét csak elsőbbségi bekezelésekre lehet kihelyezni. Mégis előfordult, hogy 27., sőt 28. helyre is helyezték ki kölcsönt.

Az interpelláló képviselő elmondta, hogy egy esetben antedatált aktát készítettek és ez úgy derült ki, hogy az őrlelap hátán rajta volt, hogy három évvel később nyomták. Egy kiskorú árva levelet intézett a polgármesterhez és bűnös mulasztásokkal vádolta meg az árvaszéket. Ő egyszer be akart tekinteni az ügy irataiba és azt mondták neki: »Mi köze Dinnyésnek ehhez a két zsidó kölyökhöz?« Maga a belügyminiszter is több vizsgálatot követelt már ezekben az árvaszéki ügyekben, de a főváros közigazgatási bizottsága szerint az ügy elévült.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

REISINGER ÉS MEIZLER MEGKÖVETIK A HÁZAT

Huszovszky Lajos, mint a mentelmi bizottság előadója jelentést terjesztett elő Meizler Károly és Reisinger Ferenc mentelmi ügyéről. A képviselők a március elsejei ülésen sőt kijelentéseket használtak. A bizottság javasolja, hogy a két képviselőt a Ház kötelezze a Ház ünnepélyes megkövetésére. A Ház így határozott.

— Ifj. Balogh István a leromlott közigazgatási helyzetet tette szóvá és rámutatott arra, hogy az állatértékesítés stagnál, sőt teljes mértékben megállt. Kéri a helyzet orvoslását.

A földművelésügyi miniszter válasza

Teleki Miklós gróf földművelésügyi miniszter együttesen válaszolt az e kérdésben elhangzott három interpellációra. Teljes mértékben tudatában van, hogy

az állatok nagymértékben csökkentek, ami különösen a kisgazdákat érinti.

Minden eszközt meg kell ragadni abban az irányban, hogy javulás álljon be és az árak emelkedjenek. Rámutatott arra, hogy ha összehasonlítjuk az érvénybenlevő budapesti árakat az 1935. évi árakkal, nincs közük nagyobb különbség, mint a szeptemberi és a mostani árak között. Sajnos, a földföld fogyasztóképesség nagyon kicsi és emiatt sokszor rossz minőségű állat kerül a budapesti piacra, amelyet nem lett volna szabad ide hozni.

A helyzetet súlyosítja, hogy az olasz piac nem tudja felvenni az évi 55.000 darab szarvasmarhát, mert Olaszországban takarmányhiány van és szállítás lépett fel, ami miatt az olasz kormány elsősorban

saját gazdán kíván segíteni. Remélhető, hogy az olasz kormány rövidesen ismét Magyarországon vásárol és akkor megjavulnak az árak. Ezenkívül hozzájárult az áreséshez, hogy Németországgal a kontingens nincs megállapítva.

Ennek következtében a németek csak előleget adtak a kontingensre. Ebben a tekintetben azonban a helyzet hamarosan megváltozik, mert a kontingens sikerült megállapítani. A kormány egyébként intervenciós vásárlásokat indít. Az állatértékesítés terén minden intézkedést megtesz, hogy az árak emelkedjenek. Remélhető, hogy az intervenciós vásárlás, az olasz piac megnyitása és a német kontingens megállapítása következtében az árak nem csökkennek tovább, sőt sikerül olyan nyírára emelni, hogy a gazda megtalálhassa számítását.

Tildy Zoltán, Csikvády Ernő és Ifj. Balogh István a miniszter választát tudomásul vették és azt a Ház is elfogadta.

Klein Antal az Imrédy-kormány felelősségéről

Klein Antal első interpellációját a miniszterelnökhöz intézte. »Hibás kormányzati politikánk káros következménye tárgyában.« Szerinte a nemzet egész szervezete beteg, válságos állapotban van. Röntgen képet akar ismeretlenni a Ház előtt a betegről, akit Imrédy kezel. Nem mondja, hogy minden bajért Imrédy-kormány felelős, voltak világesemények is, amelyek befolyásolták a bajokat, de

nem lehet minden alól mentesíteni az Imrédy-kormányt.

Elszikkvitelünk 1937-ben 583 ezer méterma volt, 1938-ban 353 ezerre csökkent, vajkivitelünk 1938-ban 40 százalékkal csökkent az elsőhöz viszonyítva, ugyanígy csökkent szarvasmarha kivitelünk, ipari kivitelünk, a házépítkezés, az idegenforgalom és a pénzügyintézetek betéte. E körös elváltásokat meg kell szüntetni. Azonkívül a kiel-

gíthetetlen ígéretekben is előjárt a kormány.

IMREDY VÁLASZA

Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök kért ezután szót személyes kérdésben. Utalt arra, hogy Klein Antal megállapításai sok tekintetben helyesbítésre szorulnak. Miniszterelnöksége alatt a gazdasági életben általános javulás mutatkozott, arról viszont nem tehet, hogy kormányzása utolsó hónapjaiban olyan események történtek, amelyek gyökeresen felforgatták külkereskedelmi viszonylatainkat.

Ifjú Balogh István és Bédv Béla interpellációjának elmondására válaszként kért és kapott. Ezzel az ülés háromnegyed 6 órakor véget ért.

Volosin táviratilag tiltakozott a köztársasági elnöknel Prchala belügyminiszteri kinevezése ellen

Prága, március 8. Volosin miniszterelnök táviratilag tiltakozott a köztársasági elnöknel, Berán miniszterelnöknel az ellen, — hogy Prchala tábornokot kinevezték kárpátori belügyminiszterre. — Egyidejűleg az ukrán nemzeti

egységpárt elnöke bizalmát fejezte ki Revaj volt miniszter iránt és tiltakozott a köztársasági elnöknel, Berán miniszterelnöknel és a külügyminiszternel utóbbi elbocsátása ellen.

Thuránszky László az új sajtófőnök

Báró Vay László titkos tanácsos — Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár

Magyarország Főméltóságú Kormányzója a következő legfelsőbb elhatározásokat, illetőleg a legfelsőbb kéziratokat méltóztatott kibocsátani:

I. A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére báró vajai Vay László miniszterelnökségi államtitkárt ettől az állásától saját kérelmére felmentem.

II. A m. kir. miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére báró vajai Vay László országgyűlési képviselőnek miniszterelnökségi államtitkári állását törőnt felmentése alkalmából a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozom. A vonatkozó kéziratomat idezárom.

Kelt Budapesten, 1939. március hó 8-án. Horthy s. k. Gróf Teleki s. k.

Kedves báró Vay! A m. kir. mi-

niszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére Önnök a Haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozom.

Kelt Budapesten, 1939. március hó 8-án. Horthy s. k. Gróf Teleki s. k.

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Zsindely Ferenc vallás-és közoktatásügyi minisztériumi államtitkárt, országgyűlési képviselőt miniszterelnökségi államtitkárrá kinevezem.

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. vitéz thureki és komjátnai Thuránszky László, Tolna vármegye főispánját miniszteri osztályfőnöké kinevezem.

Kelt Budapesten, 1939. március hó 8-án. Horthy s. k. Gróf Teleki s. k.

Edesanyja halála miatt megölte magát egy fiatalember

Budapest, március 8. Megrendítő öngyilkosságot fedeztek fel az Alsóerdő-sor ucca 18. számú házban. Itt lakott Müller Béla 26 éves motorszerelő, az edesanyjával együtt. A házban mindenki tudta, hogy Müller Béla mennyire szereti edesanyját. Az idős asszony tegnap hosszú betegeskedés után meghalt s a fővárosi temetkezési intézet megtele a szokásos intézkedéseket.

Müller Béla tegnap éjszaka így már egyedül maradt a második emeleti lakásában. Ma reggel rokonok és ismerő-

sök keresték, de a csemetésro senki se nyitott ajtót. Amikor feltörték a lakás ajtaját, Müller Bétát nagy vértócsa közepén holtan találták a szobában.

A mentők megállapították, hogy a szerencsétlen fiatalember éjszaka folyamán mindkét karján felmetszette az ereit és elvérzett.

Müller Béla rövid búcsúlevelet írt s ebben közli, hogy nem tudja túlélni edesanyja halálát.

A boldogtalan fiatalember haltestét az orvostani intézetbe szállították.

Kommunista lázadás Madridban

Franco támad

London, március 8. Madridban egész éjszaka tartottak az elkeseredett uccai harcok a kommunisták, illetve Miaja és Casado csapatai között. — Miaja ügyi egészen a hajnali órákig tűz alatt tartották azokat az épületeket, amelyeket a kommunisták megszálltak és a guadalajari fronttól kitérték anar-chista csapatokat vontak vissza Madridba a kommunisták leverésére. — Miaja repülőgépei több ízben bombázták a kommunista barrikádokat. — A polgári lakosságot ugyanazok a vesz-szírénák szállították fel a légi harc elől való menekülésre, mint amelyek a nemzetiek repülőgéptámadásait jelezték. — Miaja tábornok komolyan tartja a helyzetet, de nem súlyosnak.

A harc kimenetelét még nem lehet megjósolni és éppen ezért Franco tábornok a legnagyobb figyelemmel kíséri a helyzet alakulását. Elsősorban Madrid északkeleti részén folynak nagy harcok. Itt a kommunisták támadásba mentek át és megrögzötték a nemzet-védelmi tervészékhelyét. Az északkeleti Miaja és Casado csapatok elkeseredetten védik. Megtámadták a kommunisták a telefonszolgálat felhőkarcóitját

JASZÓ KÖZSÉG VEGLEG MAGYARORSZÁGHOZ TARTOZIK

Kassa, március 8. A határmegállapító bizottság megállapodásai alapján Abauj-Tolna vármegye—Kassa északnyugati hegyvidékén Jászó, Rudnok, Réka, Ujfaluca, Lajosmenház és a környező hegyek kerültek vissza. A magyar többségű Jászó községben a falun keresztül folyó patakoska alkotja eddig a határt és a falu kisebb része tartozott Magyarországhoz. — Jászó község most teljes egészében visszakerült.

Hatalmas néző felvett szott a

A maggyujtott

Ritka esemény azoknak a járdaszerdán délutánra ucca elején

Néhányan ar-sék, hogy kopot-rüli férfi nem-rendszabállyal, szobrot körülve-ra, majd a szob-rik. Először min-hogy a különöse szoborra hely-akarja megigaz-ten látták, hogy

Az ismeretlen gyobb lelkiny-dett küsznl fö

Ekkorára már h-körülötte és min-szemlélté a fures-fi azonban nem-esiak tömegével,felfelé.

SZÓNOKLAT

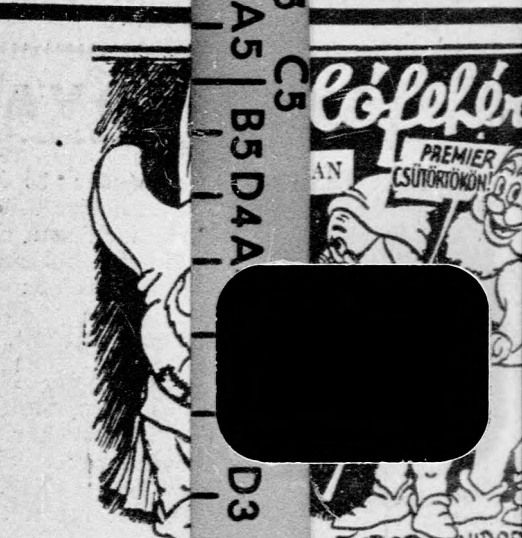
A nézők közül-siettek. Az Aran-toló rendőr érkez-de addigra az ism-felkúszott a szob-nak tetejére.

A rendőr rákiá-— Jöjjön le onn

A férfi azonban-hanem nekirugsz-próbált feljutni a-De ez már nem s-próbálkozott, nem-Végül is megleg-zést és leült olyan-hogy

lábait a szobor-alakjának vállá-Közben kabátját-az egyik szobor-te. Aztán cigá-elő a zsebéből e

A rendőr több-s-ellenére sem mozd-ni kezdett. Tüzes-latba fogott és me-a maga igazáról-többszázfönyi néz-Aztán felemelte

Ma in diada

Előadások: -kor!

Hatalmas nézősereg előtt egy örült felmászott a Kossuth-szoborra

A magasban politikai szónoklatot tartott és cigarettára gyújtott — Megállapították, hogy ön- és közveszélyes örült

Ritka eseményben volt részük azoknak a járőrelőknek, akiknek szerdán délután 5 óra tájban a Piac uca elején volt dolguk.

Néhányan arra lettek figyelmesek, hogy kopott öltözetű, 35 év körüli férfi nem törődve semmiféle rendszabállyal, rálép a Kossuth-szobrot körülvevő keskeny fűsávra, majd a szobor lépcsőzetére ugrik. Először mindenki azt hitte, — hogy a különösen viselkedő férfi a szoborra helyezett koszorúkat akarja megigazítani, de meglepetten látták, hogy nem ez történik.

Az ismeretlen ember a legnagyobb lelkinyugalommal kezdett kúszni fölfelé a szoborra.

Ekkorára már hatalmas sereg állt körülötte és mindenki esodálkozva szemlélte a furcsa jelenetet. A férfi azonban nem törődött a kíváncsiak tömegével, mászott tovább felfelé.

SZÓNOKLAT A MAGASBAN

A nézők közül többen rendőrért siettek. Az Arany Bika előtt posztoló rendőr érkezett a helyszínre, de addigra az ismeretlen férfi már felkúszott a szobor mellékalakjainak tetjére.

A rendőr rákiáltott:

— Jöjjön le onnan kérem!

A férfi azonban oda sem figyelt, hanem nekirungaskodott és megpróbált feljutni a szobor tetjére. De ez már nem sikerült és hiába próbálkozott, nem tudott feljutni. Végül is megelégedte a kísérletezéssel és leült olyan magasságban, hogy

lábait a szobor egyik mellékalakjának vállára helyezte. — Közben kabátját is levette, az egyik szoboralakra terítette. Aztán cigarettát szedett elő a zsebéből és rágyújtott.

A rendőr többszöri felszólítása ellenére sem mozdult, sőt szónokolni kezdett. Tüzes politikai szónoklatba fogott és meg akarta győzni a maga igazáról az ekkor már többszázfős nézősereget.

Aztán felemelte fejét és ráte-

kintve Kossuth Lajos érefigurájára, így kiáltott:

— Ide jöttem, Lajos bátyám, leváltani téged!...

A KABÁT OTTMARAD

Ekkor már több rendőr állott a szobor előtt és látták, hogy minden valószínűség szerint elmebeteg van dolguk. Az egyik rendőr végül is felmászott a szoborra és bár az ismeretlen igyekezett elhúzódni előle, mégis sikerült megfogni és nagynehezen leemelni a szoborról. A rendőrök közrefogták a férfit, aki semmiképpen sem

akart közöttük maradni, hanem vissza igyekezett jutni a szoborra. A rendőrök csak nehezen tudták megfékezni a dühös embert.

Közben észrevették, hogy a férfi kabátja fennmaradt a magasban az egyik mellékalakon. Ilyenformán

az egyik rendőr kénytelen volt ismét felkúszni a szoborra és lehozta a kopottas kabátot, amit azután ráadtak tulajdonosára.

A rendőrök kérdéseire az ismeretlen egészen zavaros feleleteket adott, úgyhogy bekisérték a kapitányságra. Utközben állandóan

mérgelődött, hogy békés pihenőjében megzavarták és követelte a rendőroktól, hogy eresszék vissza a szoborra.

— Nekem mondanivalóm van! — kiabált a rendőrökre —, hagyják, hogy visszamenjek!

— Azért visszük, hogy elmondja, amit akar — nyugtatták meg a rendőrök. Végül is lecsendesedett és türelmesen lépkedett a kapitányság épülete felé.

ELMEBETEG

A központi ügyeletre vitték, — ahol azonnal megkezdték személyi adatainak kihallgatását. Szavai azonban egészen összefüggéstelenek és értelmetlenek voltak, úgy hogy az ügyeletes rendőrtiszt értesítette a rendőrorvost. Az orvosi vizsgálat során kiderült, hogy a férfi, aki egyébként állástalan munkás,

ön- és közveszélyes elmebeteg.

Azonnal beszállították az elmeorvosokhoz.

A Hlinka-gárda megszállta Uzsokig az Ung jobboldalát

A lengyel határt Uzsoknál lezárták

Ungvár, március 8. A ruszinszkói belpolitikai válság napján, Ravaj miniszter távozása, illetőleg elmozdítása után a szlovák-ukrán határon forradalmi aktus zajlott le. A Hlinka-gárda minden előzetes bejelentés nélkül

megváltoztatta az eredeti szlovén-ruszinszkói határt! Uzsoktól lefelé az Ung jobbpartjára a Hlinka-gárda megszállta a ruszinszkói területet és a szlovén-szkói határt az Ung folyóig tolták ki!

A hirtelen megszállás ellenállás

nélkül történt — és a Szics-gárda még nem kapott felhatalmazást az ukrán kormánytól az ellenakció megtételére. A cseh katonaság nem avatkozott bele a »határsértésbe«, így átmenetileg Szlonvenszko egy párkilométeres ruszinszkói határsávhöz jutott.

A Hlinka-gárda akciójára a lengyel hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket és Uzsoknál a határt lezárták.

A cseh vonat már nem jár be Sianikiba.

Borzalmas kínok között kolbászmérgezésben meghalt egy 3 éves kislány

Győri Lajos Bellegelő 867. szám alatti gazdálkodó három éves Lajos nevű fiát rendkívül súlyos állapotban kedden behozta a debreceni belgyógyászati klinikára. A klinikán megvizsgálták a gyereket és megállapították, hogy rendkívül

súlyos fokú húsmérgezésben betegedett meg.

A gazdálkodó az orvosok kérdésére elmondta, hogy a család és velük együtt a három éves kislány is pár nappal ezelőtt kolbászt ettek. Másnap a gyerek rosszul lett, de ők nem gondol-

tak semmire, mert a kolbász saját készítésű volt, amit a maguk által levágott sertés húsából készítettek.

A belgyógyászati klinikán mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen gyermeket megmenték, de hiábavalónak bizonyult az orvosok minden kísérlete, Győri Lajos szerdán reggelre borzalmas kínok között kiscenvedett.

A belgyógyászati klinika értesítette az esetről a debreceni ügyészséget. Az ügyészség indítványozta Győri Lajos holttestének felboncolását és a vizsgálat lefolytatását. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró el is rendelte a holttest felboncolását és a vizsgálatot.

Marólúgot ivott és meghalt egy kislány

Kovács Erzsébet józsa kislány még a múlt év nyarán véletlenül megitta egy marólúgos pohár tartalmát. Súlyos sérüléssel a debreceni klinikára szállították, ahol hosszú ideig kezelték. — Ugy látszott, hogy sikerül megmenteni az életnek, de az elmúlt napokban váratlanul rosszabbra fordult az állapota és a szerencsétlen kislány szerdán reggel meghalt. Az ügyészség indítványára Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte Kovács Erzsébet holttestének felboncolását.

— Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Ma indul diadalutjára a

Előadások: 5, 7, 9-kor!

Hungária filmszínházban

Uj telefonszám: 24-71

Március 15-re a nemzetizászlók kilűzése kötelező

Olcsón beszerezhető Kontsek Kornél divatházában

Dr Görgey Márton ny. tisztifőorvos meghalt

Mélységes megdöbbenést és általános részvételt kellett nemcsak Debrecen, de egész Tiszántúli társadalmában az a fájdalmas hír, hogy dr Görgey Márton nyugalmazott tisztifőorvos meghalt.

Görgey Márton dr ősi tiszadobi parasztesaládból származott. Középszkolai tanulmányait a debreceni református főgimnáziumban végezte, majd a debreceni Tiszta István tudományegyetemen kiváló eredménnyel, sub auspiciis regis avatták orvosdoktorrá. Nyomban a háború kitörésekor bevonult a tiroli császárvadászkokhoz és 1914-ben orosz hadifogságba került. A hadifogságból rendkívüli bátorsággal és nagy megpróbáltatások és szenvedések árán megszökött és hazajött Magyarországra. De még ezen a veszélyekkel teli úton sem feledkezett meg sorstársairól; egy csapatra való magyar hadifoglyot szedett fel maga mellé és öket is hazahozta, amiért bronzsignum laudissal tüntették ki. Görgey Márton és fogolytársainak kalandos és áldozatos hazatéréseinek történetét Komáromi János meg is írta egyik remek novellájában.

Leszerelése után Balmazújváros községi orvosa lett, majd 1924-ben vármegyei főorvossá nevezték ki.

Görgey Márton halálára

Hajdú vármegye nyugalmazott tiszti főorvosa ma este 6 órakor a sebészeti klinika különszobájában elhunyt. Két évvel ezelőtt operálták meg veséjéért. Félveséjét túlhaladta a régi, kurucidőkre emlékeztető nagy magyar temperamentuma... Inkább meghalt, sem hogy lemondjon lendületes, tág horizontokra termett életstílusáról. A félvese nem bírta el a ropant terhelést: a folyton ide-oda utazást, harcokat, közéleti tevékenységet, az állandó, fokozott éget.

Még most is emlékeztünkben van az a napfényes augusztusi délelőtt, amikor Görgey Márton önkéntes búsút vett menyasszonyától, családjától, barátaitól, s indult Oroszország felé, a lengyel mezők felé...

Valódi vasgyűrű volt. Mindig tiszta egyes. Nehéz, kitartó küzdelemmel tornászta fel magát a tiszadobi kis falusi házból a kollégium és az egyetem magasságai felé... Orvosnak készült. Medikusi pályáját derékbatörte a világháború. Elfogták az egész csapatot. Nem tudott belenyugodni, hogy Szibéria kalitkájába zárják. Mivel már akkor kitűnő orvosi képességekkel rendelkezett, fogságba jutása után egy-kettőre egy orosz tábornokot bízták rá kezelésre.

Egész regény volna előadni ezt a régi históriát: mint szökött meg az orosz fogságból, mind bujdosott hónapokon át a lengyel erdősekben, mint rejtőgettek jószívú lengyel parasztok...

De ő nem csüggedt a dermesztő télen és a csatakos őszben: vitte, emelte törhetetlen energiáját a

Tizennégy éven keresztül fáradhatatlanul és lelkiismeretesen dolgozott Görgey Márton dr, akit 1935-ben végelbánás alá vontak, — majd nyugdíjaztak.

Görgey Márton nyugalombavonulása után tevékenyen vett részt a politikai életben. A népi politika megalkuvást nem ismerő, egyes gerincű zászlóvivője volt és a politikai harcokban, bármilyen sebeket kapott is, kitartott elvei és meggyőződése mellett. Az aktív közéleti szerepléssel járó izgalmak és fáradalmak azonban aláásták egészségét, úgyannyira, hogy egy héttel ezelőtt rendkívül súlyos állapotban szállították be a debreceni sebészeti klinikára. A klinikán veseműtéten esett át és bár az operáció sikerült, Görgey Márton dr állapota egyre súlyosbodott és szerdán este negyed 7 órakor meghalt. Görgey Mártonnal egy melegsívű, igaz, harcos ember távozott el az élők sorából.

Az elhunyt főorvos halálával mély gyászba döntötte feleségét, gyermekeit, kiterjedt rokonságát, barátainak és ismerőseinek hatalmas seregét. Temetéséről még nem történt intézkedés. A család a részvétlátogatások és koszorúk küldésének mellőzését kéri.

magyar haza imádata és bent, a lengyel parasztködmön alatt — szeretett menyasszonya fényképe...

Mert hűséges, sűrű hűséges volt dr Görgey Márton a szerelében is. Már szinte kisdíák korában eljegyezte magát dr Gulyás István református gimnáziumi tanár leányával, Ilonával... Háború, fogság, bujdosás, szerelem... — 1914... 1915... 1916...

Aztán hazajött. Házasság, Olaszfront... Mennyi ide-oda vándorlás...

S a forradalmak után az újjászülető magyar haza élén, az élcsapatban ott látjuk dr Görgey Mártont.

Orvos lett Balmazújvárosban, — községi orvos. Itt megismerte a magyar nép minden baját-buját. Itt ismerte meg Tiszadobról magával hozta a népiismeretet. Itt, Balmazújvárosban, szinte atyja és barátja lett a magyar népnek. — Mindenki rajongásig szerette. Itt találta meg igazi életformáját. Erdemes lenne külön tanulmányt írni dr Görgey Márton faluorvosi működéséről, — tanuságul a jövőendő orvosgenerációnak.

Itt elérkeztünk Görgey Márton életének tragikumához, a "töréshez". Állandó becsvágya, nagy tehetsége vármegyei tiszti főorvosi rangba lendítette fel a királygyűrűs doktort. (Ő még L. Ferenc Józseftől kapta a díszes királygyűrűt...)

De amilyen jól tudott mozogni a falusi élet sínein, a parasztsíneken, ez a lokomotív nem volt alkalmas a társadalom felsőbb sínei-

re. Sebesség, fékrendszer... Más szerkezet kellett ide...

Fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene, — amelyet vélt igazsága védelmében ön maga kért. Teljes elégtételt kapott a legfelsőbb fórumtól: felmentették.

De a világháború elszánt harcossá, a kollégiumi Toldi Miklós folytatta a Toldi-radiceit... Sajnos, Nagy Lajos kora elmúlt...

Se vége, se hossza nem volt a pereknek, amelyeket a magyar közélet legfőbb funkcionáriusai indítottak ellene és ő viszont ellenük...

Végre abbahagyta a harcot. De akkor már alig volt meg a félvesége... Visszament oda, ahonnan pályája elindult: Balmazújváros parasztjaihoz. Mindenki csóválta a fejét: »Marei, ezt a nagy törődést

neked mégsem szabadna vállalni... »Marei, vigyázz...»

De Görgey Mártont vitte a sír felé a Halál angyala.

S a debreceni klinika sebészeti osztályának különszobájában végetért a világháborús regény.

Megrázó látvány volt a hatalmas fizikum küzdelme a gépiesen, könyörtelenül, lépésről-lépésre közeledő Halállal...

Pénteken estére már csak egy fejta fogja jelezni az eltűnt életet...

Hová tűnt eif?

Itt a toli megáll...

Irjuk fejtaja felé:

A. B. F. R. A.

Itt nyugszik dr Görgey Márton a parasztk orvos.

Élt 50 évet.

GULYÁS PÁL

Lukács Béla földművelésügyi államtitkár Debrecenbe érkezett

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter is résztvesz a debreceni gazdanapon

A földművelésügyi kormány elhatározta, hogy a mezőgazdasági kamarák székhelyén gazdanapot rendez és ezeken a gazdanapokon meghallgatják az egyes kamarák kéréseit, s ugyanakkor ismertetik a kormány álláspontját egyes kérdésekben. Az első gazdanapot a múlt hónapban tartották meg Kaposváron.

Csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara székhelyén, Debrecenben a vármegyháza dísztermében rendezik meg a második gazdanapot, amelyen résztvesz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, Lukács Béla földművelésügyi államtitkár és a földművelésügyi minisztérium több szaktisztviselője.

A Mezőgazdasági Kamara elnöki megnyitója után Varga László kamarai főtítkár földbirtokpolitikai és mezőgazdasági munkáskérdésekről, valamint az agrárcikkek és állatok értékesítéséről terjeszti elő a tiszántúli gazdatársadalom kívánságait. Hank Olivér kamarai főtítkár az öntözéses termelés kérdését ismerteti. Ezekhez a kérdésekhez többen hozzászólnak.

Szerdán este fél 7 órakor a budapesti gyorsvonattal érkezett Debrecenbe Lukács Béla államtitkár, dr Bárányos Károly miniszteri tanácsos, az értékesítési és közlelmezési osztály vezetője, Rök Béla miniszteri osztályfőnök, a termelési osztály vezetője, Balogh Vilmos osztálytanácsos, az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről pedig Máté Imre dr igazgató. Trummer Árpád miniszteri tanácsos, az öntözési osztály főnöke közbejött akadályok miatt nem utazhatott el.

Az előkelő vendégeket az állomáson Lossonczy István főispán, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, Lám Dezső rendőrkapitányhelyettes, a debreceni

rendőrkapitányság vezetője, Varga László, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara főtítkára és ifj. Benkő Géza főispáni titkár fogadta.

Lossonczy István főispán üdvözölte a vendégeket, majd Lukács Bélával autóbá szálltak és lakásukra hajtottak, ahol az államtitkárt a főispán látta szűkebb vácserán. Dr Bárányos Károly, Rök Béla, Balogh Vilmos és Máté Imre dr Varga László kamarai főtítkár kíséretében az Arany Bikába mentek és vacsorán vettek részt.

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter csütörtökön délelőtt háromnegyed 12 órakor érkezett meg Debrecenbe. Az állomáson dr Kölesy Sándor polgármester fogadja, mert Lossonczy István főispán halaszthatatlan fontosságú dolga miatt Budapestre utazik. A földművelésügyi miniszter az állomásról egyenesen a vármegyházára megy, ahol résztvesz a gazdanap vitájában.

GYÁSZROVAT

Ifj. Szűcs Imre pincér 35 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Bérgány u. 1.

Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Balogh Mihályné, Nagy Zsuzsanna ref. 65 éves temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakása: Dugovics Títusz u. 10.

Pusztai temetkezési intézet.

Nagy József kőműves s. 58 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Kard uca 17.

Pusztai temetkezési intézet.

Say G
miniszter
osztály v
Debrecen

Fal

Szerdán
kások kü
munkás sz
Jenő egyet
nyújtott át
hogy

ezidősz
van mu
Ugyaneke
irat, ho
szerelese

A szociális
a szükség
lentkezik.
hogy az as
munkásai
jussanak.

Asszo
F ő

Len

Varsó.

fegyverke
fiatalabb t
gyelország
többiek mö
bi napokb
francia haj
alattjárót,
1175 tonnás
Lengyelor
szágnak má
alattjáró f
még jobban
A varsói
tálmehölog
nagyszab

dolgozott
hajóhaddal
országot.
fokozatosan
épitettek me
Három 25
óránként 55
gel;

egy 63
gyorsaságga
cirkáló, ame
lítására is
tizenkét
vadász órául
basséggel;
tizenkét t
nak, óránként
basséggel;
tizenkét 50
geralattjáró;
három 1000

járó;
hat nagy
ló;

azonkívül
ven kisebb l
Lengyelors
számos sze
herhaj

meri ki akar
Dél-Amerika
Levanti jára
két külön exp
tetnek a Mex
országba irá
mányok szám

éza kultus
os Debrec

szminisztériumi
s. a művészeti
szerdan délelött
t. A miniszteri

ezetésével Darkó
nak emlékiratot
ékirat elmondja,

sztalosmunkás
Debrecenben.
zi az emlékirat
em hőterfel-
agy kiegészít-
tul.

szobornak lát
i á n r
kosztüm és
Péteria ucc

elorsz

fejlesztési

Köt tenger-
k egyenként
Lengyelor-
szép tenger-
an, amelyet
ak építeni.
ezen messze

A el

6000 tonnás
répék szál-
de ve;
és torpedó-
ométeres se-
képes
illetve
hó 26-
háza
mely

6000 tonnás
répék szál-
de ve;
és torpedó-
ométeres se-
képes
illetve
hó 26-
háza
mely

egyidejűleg
tő- és tē-
meg.

Gdynia—
a Gdynia—
A lengyelek
hajót épít-
ól Lengyel-
rapozsallit

10-ig
irásht

Say Géza kultuszminisztériumi tanácsos Debrecenbe érkezett

Say Géza kultuszminisztériumi miniszteri tanácsos, a művészeti osztály vezetője szerdán délelőtt Debrecenbe érkezett. A miniszteri tanácsos Kőlcsey Sándor és Zöld József helyettes polgármester társaságában Debrecen város művészeti nevezetességeit tekintette meg.

Famunkás küldöttség az egyetemen

Szerdán délelőtt a helybéli famunkások küldöttsége Kozma Lajos famunkás szaktitkár vezetésével Darkó Jenő egyetemi tanárnak emlékiratot nyújtott át. Az emlékirat elmondja, hogy ezidőszakra 145 asztalosmunkás van munkanélkül Debrecenben. Ugyanakkor leszögezi az emlékirat, hogy az egyetem hátorfelserelése hiányos vagy kiegészítésre szorul.

A szociális bajok orvoslásán túl tehát a szükségletek kielégítése is önként jelentkezik. Nem szabad tehát tűrni, hogy az asztalosipar és annak legjobb munkásai a pusztulás szakadékaiba jussanak.

A küldöttséget dr. Darkó Jenő egyetemi tanár ösztönző szívélyességgel fogadta és Kozma Lajosnak beszédére válaszul kijelentette, hogy a legközelebbi időben belülről a munkásság emlékiratát felterjeszti a kultuszminisztériumba és minden eszközt megragad arra, hogy az egyetem hiányos felszerelését mielőbb kiegészítsék.

A famunkások küldöttsége hasonló szellemű beadvánnyal felkereste a főispáni hivatalt is. Dr. Lossonczy István főispán nagyarányú elfoglaltsága folytán azonban a küldöttség itt nem tudta átnyújtani az emlékiratot, ellenben azt hétfőn délelőtt fogják a főispánnak az érdekeltek eljuttatni.

Asszonyom! Szébbnek látja a tavaszt
F á b i á n n á l készült
 kosztüm és tavaszi kabátokban
 Péterfia ucca 19.

Lengyelország flottát épít

Varsó, március 8. A tengeri fegyverkezési versenyben a legfiatalabb tengeri hatalom, Lengyelország sem akar elmaradni a többiek mögött. Már a legközelebbi napokban megrendelnek egy francia hajógyárban két tengeralattjárót, amelynek egyenként 1175 tonnásak lesznek. Lengyelországnak már egész szép tengeralattjáró flottája van, amelyet még jobban ki akarnak építeni.

A varsói kormány ezen messze túlmenően nagyszabású flottafejlesztési törvényt

dolgozott ki, amely tekintélyes hajóhaddal fogja gazdagítani az országot. A program értelmében fokozatosan a következő hajókat építetik meg:

Három 25.000 tonnás páncélos, óránként 55 kilométeres sebességgel;

egy 63 kilométeres óránkénti gyorsasággal haladó 6000 tonnás cirkáló, amely repülőgépek szállítására is be lesz rendezve;

tizenkét 2000 tonnás torpedóvadász óránként 72 kilométeres sebességgel;

tizenkét torpedóvető motoresónak, óránként 80 kilométeres sebességgel;

tizenkét 500 tonnás partvédő tengeralattjáró;

három 1000 tonnás tengeralattjáró;

hat nagy tengeralattjáró-cirkáló;

azonkívül még mintegy negyven kisebb hadihajó.

Lengyelország ezzel egyidejűleg számos személyszállító- és teherhajót rendel meg,

mert ki akarja építeni a Gdynia-Dél-Amerika, továbbá a Gdynia-Levantei járatokat is. A lengyelek két külön expressz-teherhajót építenek a Mexikói-öbölből Lengyelországba irányuló gyapotszállítványok számára.

Lengyelország már hozzákezdett a gdyniai kikötő nagyszabású kibővítéséhez,

mert a kikötőforgalom egyre rohamosabban emelkedik. Lengyelország, amely csak most lépett a tengeri hatalmak sorába, kétségkívül nagyszabású energiával lát hozzá ahhoz, hogy vezető helyet vívjon ki magának a tengerhajózásban is.

A légóltalmi Liga kerületi elnöki tanácsülése és évi rendes közgyűlése

A L. L. debreceni kerülete az alapszabályok 26. illetve 24. paragrafusa alapján a) 1939. évi március hó 19-én, (vasárnap déli 12 órai kezdettel Debrecenben, Bethlen ucca 3. szám alatti Vitézi-székház nagytermében elnöki tanácsülést.

b) ugyan e napon délután 3 óra 50 perces kezdettel a városháza nagy tanácstermében, évi rendes közgyűlést tartja meg.

Amennyiben az elnöktanács ülés, illetve közgyűlés nem lenne határozatképes, az újabb elnöktanács ülését, illetve közgyűlést 1939. évi március hó 26-án, délután 3 és 4 óra a városháza nagytanácstermébe tűzzük ki, amelyek a megjelölt számúra való tekintet nélkül határozatképesek lesznek.

- Tárgysorozat:
1. Elnöki megnyitó.
 2. Kerületi elnökség évi jelentése.
 3. Zárószámadás és költségvetés tárgyalása.
 4. Kerületi elnöki és felelős számadók részére felmentés megadása.
 5. Tb. elnökök és tisztikar megválasztása.
 6. Felszólalások és indítványok.
 7. Zárzó.

Az esetleges indítványok folyó hó 10-ig a L. L. kerületi elnökségnek írásban bejelentendők.

Légóltalmi Liga debreceni kerületi elnöksége.

Lopják a debreceni címtáblákat

Dr. Révész Miklós-Fiac ucca 67. sz. alatt lakó orvos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki aki kedde virradó éjszaka leszerelte a falról címtábláját és ellopta. A rendőrség a bejelentés alapján

Hashajtónak Artin dragée

erélyes nyomozást indított a cégtábla- tolvaj kézrekerítésére, annál is inkább, mert ez a héten már a második eset, hogy cégtáblát leszereltek és elloptak.

Amikor az adóügyi jegyző nem méltányosan intézi az adót Vasvillával támadtak a jegyzőre

Két szabolcsmegyei földműves, Lelki János és Toronyi Sándor állott szerdán a debreceni ítéltábla Barankay-tanácsa előtt súlyos testisítés vétségével vádolva.

1938 augusztusában történt, hogy Lelki János és Toronyi Sándor napkori lakosok nagy éjszakai mulatozás után Glüskmann Samu- el adóügyi jegyző lakása elé mentek s lakását valósággal megrohamozták. Az ablakokat beverték s amikor észrevették, hogy a jegyző és felesége elmenekül a lakásból, üldözőbe vették őket és elfogott Glüskmann Samu- el Lelki János vasvillával kétszer fejbeverte.

Az ügyet a nyiregházi törvényszék tárgyalta s

Lelki Jánost két évi fegyházra, Toronyi Sándort pedig három hónapi börtönbüntetésre ítélték.

A vádlottak fellebbezése folytán került az ügy az ítéltábla Barankay-tanácsa elé, ahol a védelem bebizonyította, hogy az adóügyi jegyző Lelkinek az adóját méltánytalanul intézte el s a vádlott emiatti elkeseredésében követte el tettét. A tábla több enyhítő körülmény figyelembe vételével

Lelki János büntetését másfél évi fegyházbüntetésre szállította le.

Toronyi Sándor három hónapi börtönbüntetését azonban helyben hagyta.

Ezen a héten megindul a forgalom a tiszapolgári pontonhídon

Miskolc, március 7. Az első tavaszi fényfel megmozdult a tiszparti közlekedés lakossága. Az élet ugyan még mélyen bent alszik a földekben, fűvelkben és fákban; erősebb fényre, melegbe időre vár, hogy kitorhessen a felfakadás.

A kompp fölött szorgalmas munkások serénykednek az ideiglenes tiszai pontonhíd összeállításán. Ilyenkor tavasszal ismét összeállítják a Tiszán telelő pontonokat, hogy meggyorsítsák a közúti forgalmat. Az összeállítási munka javában folyik, hiszen további jégzajlástól már nem kell félni. Az idén mindössze kétszer volt gyengébb jégzajlás január közepe táján és mint utólag kiderült, csak kisebb kárt okozott a ponton-híd felszerelésében.

A munkások most az úgynevezett pilótaoszlop megérkezésére várnak és ha az idejében megjön, akkor valószínűleg már e héten megindulhat a forgalom a pontonhídon.

Ismert dolog, hogy a polgári átkelés lényegesen megrövidíti Miskolc-Debrecen közötti közúti forgalom idejét. A gépkocsi forgalomban is javulás áll be, mert a pontonhíd összeállítása után menetrendszerű pontossággal közlekedhetnek a gépkocsik, amelyek csúszós út esetén nem tudták behozni a kompon való átkelés tíz-tizenötperces idővesztését.

A pontonhíd összeállítása után a komppforgalom természetesen megszűnik. A kompp készenlétben tartalék használatra is helyén marad. A tiszapolgári vashíd ősszel megindult munkálatai folyamatban vannak. A munkások és munkások egész télen keresztüli átkelő munkálatokkal foglalatostokdát. Naponta érkeznek ide a hídépítéshez szükséges anyagok.

Általában arra számítanak, hogy a „caissonozás” munkálatai egy hónapon belül megindulhatnak. A munkások búvár harangba ülnek és a víz mélyén ebben kezdik meg a pillérelépítést. Ezt a munkát hívják caissonozásnak. Ennek elvégzése után kezdődik meg tulajdonképpen gyorsított ütemben a hídépítési munka, melyhez annyi sok gazdasági és kereskedelmi érdek fűződik.

OLVASTA?

Newyorkból jelentik: Illinois államban, Jolietben még 1927-ben történt, hogy Push Vilmos egy reggel ezzel távozott hazulról: »Megyek munkát keresni! Azóta színét se látta a családja. A napokban nyitott be ismét feleségéhez kijelentve, hogy még mindig nem talált munkát. Az asszony szal választott, hogy időközben hűlen elhagyás címén elvált a munkát kereső férjtől.

Az Egyesült Államok népszerű elnökeről naponta közölnek kedves történeteket — igaz történeteket — az amerikai lapok. Ime, a legújabb: Egy előkelő külföldi úr, Roosevelt régi ismerőse, meglátogatta Washingtonban, a Fehér Házban az elnököt. Az elnök engedelmével jelen volt egy sajtófogadáson, amikor vagy ötven újságíró ostromolta hírekért az elnököt. Amikor az újságírók elmentek a vendég így szólt: »Borzasztó nehéz lehet a kérdések ilyen pergőtüzében állni. Bizonyára sokszor kinos zavarba hozták önt váratlan és tapintatlan kérdésekkel...» Szó sincs róla, ellenkezőleg, én hozom őket zavarba váratlan és tapintatlan válaszaimmal...»

Víg színház

A legnagyobb magyar film!

Bors István

Hunyadi Sándor remek vígjátéka!
 PAGER ANTAL
 Tolnay Klári — Bihary Mihályfi — Ladomerszky.

8 évig tartott, amíg rendbehozták a világ legrégebbi bibliáját

London, március 8. A világ legrégebbi bibliaszövegségének restaurálásával 8 évi kemény munka után végre elkészült az angol tudósok. Ez az Egyiptomban talált bibliaszöveg egyben a világ legelső könyve is, mert míg idáig egyetlen téglakon, viaszablakon, vagy legjobban esetben összecsavart papirusztekercseken maradt fenn írás, amelyet papirusz-ívekre írtak, egymásfelé volt helyezve, akárcsak ma a könyvek oldalai.

A világ legrégebbi könyvét 8 év előtt fedezték fel Egyiptomban. Kétszáz évvel idősebb ez a bibliaszöveg a híres Codex Sinaiticus-nál, amelyet a British Museum 1933-ban 2,5 millió pengőért vásárolt meg a szovjetkormánytól. A szakértők szerint az Egyiptomban talált újszövetség a Krisztus után második évszázadból származik.

A bibliaszöveg Szent Pál apostol leveleit tartalmazza, azonkívül egyes evangéliumok különböző részeit. Ezek származási idejét Sir Frederic Kenyon, a British Museum könyvtárának nemrég nyugalmába vonult igazgatója, aki a világ legkiválóbb kézírásakértje, *Krisztus után 200-ra teszi.*

Sir Frederic Kenyon kijelentette, hogy az ősrégi bibliaszöveg megnyugtatóan minden kétkedőt, hogy a ma használt biblia nem tér el az ősi szövegtől. Néhány jelentéktelen szóváltoztatástól eltekintve

az újszövetség szövege nem változott 1700 év alatt. Szóbeli eltérések sűrűn előfordulnak kézzel másolt szövegekkel. Természetesen ez mit sem változtat a szöveg lényegén.

Az Egyiptomban talált bibliaszöveg legnagyobb jelentősége abban van, hogy betölti azt az űrt, amely az első pergamenkézirat és az evangéliumok első eredeti szövege között áll.

Csodálatos épségben maradt meg az 1700 éves újszövetség. Az írás élénken

elűt a papirusz aranyosbarna alapjától. Az angol tudósok az egymás fölé helyezett papiruszlapokat gondosan szétválasztották és

minden egyes lapot üveg közé tették.

A nagyközönségnek is bemutatják az első újszövetségi kéziratot.

Prágai orvosok példátlan viselkedése

Trencsén, március 8. Orvosai körében világszerte példa nélkül áll az az eset, melynek szenvedő főhősnője egy Prágában élő szlovák származású magántisztviselő.

Lukac Helena magas lázzal és vesefájdalmakkal jelentkezett a trencsényi kórházban felvételre. Megállapították, hogy vakbélgyulladásra van és nyomban meg-

operálták. A beteg elmondta, hogy Prágába hiába akarta magát megoperáltatni, a cseh orvosok azzal utasították el, hogy »cseknek nem operálhatnak szlovákokat«.

Lukac Helena ma a trencsényi kórház sebészeti osztályán fekszik. Felgyógyulása után illetékes helyen megteszi a feljelentést az embertelen prágai orvosok ellen.

A magyar nyelv egyetemi magántanárává avatták Utrechtben a debreceni nyári egyetem egyik hallgatóját

Budapest, március 8. Utrechtben a napokban egyetemi magántanárává avatták Elly Hoekstra kisasszonyt, aki habitációját a magyar nyelvből kérte.

Hollandiában van már magyar egyetemi tanár, dr Révész Géza, aki a pszichoanalízis tanára, de magyar nyelv tárgyból ez az első eset, hogy valakit egyetemi magántanárává avatnak s ez a valaki a holland születésű hölgy, mint Elly Hoekstra.

E sorok írója még a nyáron beszélt Hoekstra kisasszonnyal, még pedig Debrecenben, ahol második ízben vett részt a nyári szabadegyetem előadásain, s ott is azzal vonta a figyelmet magára, hogy magyarul beszélt. Ezt a szó valódi és nemes értelmében kell venni, mert Elly Hoekstra kisasszony szintiszta magyarsággal beszélt a nyelvünket, s nem követelt el több beszédhibát, mint akárhány budapesti, vagy városi benszülött magyar, de ezekkel

szemben szebben, zamatosabban, válszétkosabban, irodalmibban beszélt.

Közvetlen, kedves, fiatal hölgy a magyar nyelv utrechti egyetem tanára, aki a maga nemzeti egységében nem is tartja valami különösnek, hogy ő éppen a magyar nyelvvel foglalkozik.

Az első lépést mindenesetre az adta, hogy megszerette a hollandiai nevelésbe menekült magyar gyermekeket és ezeket át az országot, amelyről akkor azt írták a szeretet hangján író lapok, hogy a legnemesebb, a legérdemesebb, egyben legszerencsésebb nemzet a földön. Magyarul kezdett tanulni, azután eljött a debreceni nyári egyetemre, majd bejárta az országot, tanult, látott és döntött:

magyar nyelvet fog tanítani Utrechtben.

Appeldoornban lakik, s ott már évek óta egyebet sem tesz, mint előadás-

kon, vetítettképeken, filmekben és néprajzi bemutatókon

ismerteti Magyarországot történeti, irodalmi, művészeti, műipari, háziipari és egyre gyűjti honfitársai között Magyarországot barátait.

Számos tanítványa már folyékonyan beszél magyarul, s ezeket könyvekkel látja el és szerkeszti a hollandiában magyar nyelven megjelenő Magyar Kurirt, ezenkívül írt is már egy igen célszerűen használható, magyar-holland nyelvnyt.

Egyetemi avatásáról levelet írt magyar barátjának, persze magyarul, s lelkesen írja le avatásának díszkrét, bensőséges tartalmát, s végtelenül kedves része levelének, amelyben leírja az avatás meglepetését:

— Képzelmé — írja —, az Utrechtben tanuló magyar diákok mind oda-sereglettek körém és a nagyterem sokkadalmának a legnagyobb meglepetésére sorra kezteszékoltak nekem. Ezt nálunk nem ismerik, de nagyon tetszett mindenkinek... főleg nőtársaimnak.

Elly Hoekstra utrechti működésétől rendkívül sokat remélhet a holland-magyar kapcsolatok kiépítése.

HIRDETMEY.

Alulírott Pénzügyi Központ, mint a Püspökladányi Takarékpénztár RT kényszerfelszámolás alatt cég részére a debreceni kir. törvényszék Kf. 767-1935. sz. végzésével kirendelt kényszerfelszámoló, értesíti az összes érdekelteket, hogy a felszámoló tömegre vonatkozó, 1938. évi december hó 31. napján lezárt évi számadás a hitelbiztosítgatás elnökénél, dr Kiss István ügyvéd úrnál, Püspökladányban, a hirdetemny megjelenésétől számított 15 nap alatt megtekinthető és az észrevételek ugyanott írásban megtehetők.

Budapest, 1939. évi március hó 6-án.

Pénzügyi Központ.

Hurrá! Világrekord!

Írta: Braun Curt.

Fordította: Vécsey Leó.

(7)

— És teljesen elfordult a tudománytól?

— Nem. Még ma is tanulok és mindig is akarok, de ez nem akadályoz meg abban, hogy sportoljak. Van egy kis magánvagyonom és a munkámmal is keresek annyit, hogy gond nélkül megélhessenek. A szabad időmben aztán a rekordot hajszolom. Az apám bélyegeket gyűjt. Izlés dolga. Én inkább rekordokat.

Az asszony halkán felnevetett. — Erdekes. És meddig akar még rekordgyűjtéssel foglalkozni?

— Ameddig az összes közép- és hosszútáv rekordokat meg nem szeregetem. És meg fogom csinálni, tudom! Hiszen még csak most kezdtem el.

— És ha egy szép napon csodálatos új futóbajnok jelenik meg a pályán, aki többet tud, mint maga? Mi lesz akkor?

— Akkor szépen visszavonulok és örülni fogok az eredménynek, amivel másokat arra serkentetem, hogy engem túlszárnyaljanak. Mert én a sportot nemcsak a magam kedvéért üzem. Ha így volna, akkor nem kellene rekordokat hajszolnom. Nem azért futok, hogy mint valami színész, babérokoszorúkat szerezzek. Ha a rekor-

dot hajszolom, akkor ezt azért teszem, hogy másokat is munkára, nagyobb és jobb teljesítményre serkentsek. Nem érdekel a közönség bámulata, nem akarok sztár lenni: a többi bajnokot akarom nagyobb teljesítményre kényszeríteni. Ezért kell a világrekord!

Az asszony a kormánykerék mellől, oldalról nézte a fiú lelkesült arcát:

— Maga ritka idealista ember.

— Lehetséges. Mások is mondták, hogy sok hibám van.

— Nem szabad a szerénységgel kacérkodni, — tiltakozott az asszony. — Ez nem illik magához. Tulajdonképpen bámulom magát. Olyan tipikusan német. Tudja, hogy mit akar és mi fog történni. Biztos kézzel irányítja az életét, nem vár kedvező fordulatokat és ajándékokat a sorstól...

Tilden Hannes elmosolyodott. A szeméi acélosan csillogtak.

— Én valóban nem várok semmit, hanem azt csinálom, amit akarok. Nem hiszek abban, hogy az történik, amit a véletlen akar. — Irigylésreméltó ember — jegyezte meg a szép asszony.

Kis ideig hallgattak. Ekkor Tilden végre kibökte a kérdést, ami már régen furdalta:

— Maga nem német, úgy-e az-

szonyom!

— Magyar vagyok! — felelte a fiatal nő és erősen rálépett a gázipedálra. A kocsit nekilendült és a száguldó vágatás, az arenkba csapódó szél lehetetlenné tette a további kérdezősködést. Mindkettőjüknek az utat kellett figyelni. — Hosszú ideig hallgatagon ültek egymás mellett, míg végre feltűnt a láthatáron Deauville. Széles, jól ápolt országúton futott a kocsit. A forgalom mindinkább növekedett körülöttük és a két fiatal teremtés az előző órák egyedüllétéből hirtelen az élénk, zakatoló élet kelles közepébe esőpött. Apró városok, kis jkátékfalvaeskák bukkantak fel és multak el ismét és minél inkább közeledtek Deauville-hoz, annál erősebben érezték a fényűző világfürdő bizsergető és nyugtalanító légkörét.

Hirtelen feltűnt a tenger, csodálatos, tükrös színpompájában, fenséges szépségében... Erősen benn jártak már Deauville-ban, elegáns, apró cukorpaloták, hófehér márványszállodák és gyönyörűen ápolt sétateretek között robogott a gépkocsi. Csupa vidámszemű, gondtalan mosolygó arc villant el mellettük. Szinte megérezte a levegőben, hogy ez a boldog nábobok fénylő szigete, ahol nem ismerik a munkát, verítéket és fájdalmat, ahol könnyű az élet a ragyogó, sötétlila égbóra alatt, a hősinű strandok ölében. Ahol a természet is jókedvű és pazar, nem ismeri az esős, rossz időt és igyekszik kedvében járni a bőpénzü fürdőző vendégeknél...

Tilden Hannes kitáruló érzéssel, elragadtatva köszöntötte az eléje táruló csodálatos vidéket. De egy-

szerre belehasított szívébe a rémület: Mi lesz vele, mindjárt vége az útnak és ő még egyetlen szót sem szolt arról, amiről pedig beszélnie kell: az érzéseiről... Csupa közömbös dologról volt szó közöttük. Utitársnője szemmel láthatóan kerülte a személyes vonatkozású kérdéseket, önmagáról sem akart elárulni semmit, elzárkózott, beburkolódzott a hideg titokzatoságba. Egyedül akart maradni... És ő, Tilden Hannes vállalta ezt a szerepet is. Ugy ült mellette az egész út alatt, mint valami hűséges apród, szolgálatkész, erős, úrnőjéért meghalni kész rabszolga, aki megelégszik azzal, ha imádott asszonya egyetlen mosollyal jutalmazza hűségét. Nem is merészel kérni egyebet.

Most azonban mégis szólania kell. Tilden Hannes már éppen nyitotta száját, amikor az asszony megérintette karját:

— Megérkezünk!

A kocsit nyomban lassított. — Csakugyan ott voltak Deauville központjában. Ott volt a park, körül szállodák soroztak.

— Melyik szállodához vigyem? — kérdezte rekedt, fojtott hangon a férfi.

— Itt szálljak ki a park bejáratánál — mondotta az asszony. — Innen már gyalog megyek tovább.

Tilden rálépett a fékre és a gépkocsi azonnal megállt... A férfi boncolgatta és vizsgálta magát, vajjon érződik-e az asszony hangjában legalább egy szemernyi sajnálkozás, hogy a gyönyörű út végét ért. — de erre sem talált megnyugtató feleletet.

(Folytatjuk.)

"N"

A Nem

közölte a

A G

Simm

zsonyb

amely

réhez

Magyar

rosszn

rad a m

számaó

nek m

elhangz

Deutsch

sváb k

akkor

hogy a

nyelv

héz, m

Mind

Pál kul

mot n

iramma

gon, h

vakban

sokszor

anyany

népcso

zsony

ha nem

Deutsch

éppen t

ter és

szemben

tást v

lehet t

hajkeve

Stimme

régen le

dés fele

pirendr

A Deu

Politik

is elárul

tanítlan

lyen pol

A magya

zsidó íb

nak neve

Oroszors

molytala

síti. Meg

ez a pro

hogy ma

tanítlan

zereit:

k le az ezeréves

om ábrándképei

nessék el. Az al

étekre nincs vá

laszunk,

a figyelmeztük

megjelent cikkel

szereksztőségét,

hogy az

ajci sajtóügynök

metország) ki

erült egyén tart

A

gyar birodalmi

énelmi aspirá

gon az itt élő és

k testvériségén

erítésből éppen

bevándorolt né

egőbb előnyben.

hogy erre hi

ít legalább el

tan vidéki német

CS

BSDAA

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

A3

„Német hangok?”

A Nemzeti Ujság szerdai számában közölte az alábbi cikket:

A Grenzboten mellett Deutsch Stimmen címmel jelent meg Pozsonyban egy másik német betűlap, amely naponként megjelenő testvérehez hasonlóan, szintén foglalkozik Magyarországgal és elfoglaltságában, rosszdulatában semmivel sem marad a másik mögött. Egyik legutóbbi számában Teleki Pál miniszterelnöknek még kultuszminiszter korában elhangzott beszédével foglalkozik a Deutsche Stimmen. A magyarországi sváb községek iskolázatásáról volt akkor szó és Teleki Pál kijelentette, hogy a sváb gyermekeknek a német nyelv megtanulása éppen olyan nehéz, mint a magyar.

Mindenki tudja, hogy éppen Teleki Pál kultuszministersége alatt a német nyelvű népoktatás oly nagy irammal indult meg Magyarországon, hogy az egy iskolával bíró falvakban még a magyar gyermekek is sokszor arra kényszerültek, hogy ne anyanyelvükön, hanem egy hazai népcsoport nyelvén tanuljanak. Pozsony elég közel van hozzánk és ha ha nem a rosszakarat vezérelné a Deutsche Stimmen cikkíróját, akkor éppen Teleki Pál volt kultuszminiszter és jelenlegi miniszterelnökkel szemben legalább is elismerő lojalitást várnánk. Csak rosszakaratnak lehet tulajdonítani és felesleges bajkeverő szándékának a Deutsche Stimmen megkezdett tiltakozását egy régen lefolyt, megvitatott olyan kérdés felett, amely felett már régen napirendre tér mindenki.

A Deutsche Stimmen »Ungarische Politik« címen egy másik cikkében is elárulja rosszakaratát. Ki akarja tanítani Magyarországot, hogy milyen politikát folytasson a jövőben. A magyar birodalmi eszme hirdetését zsidó liberális körök machinációjának nevezi és Magyarország Kárpát-Oroszországra való igényeit is komolytalan politikai játéknak minősíti. Megfoghatatlan, honnan veszi ez a provinciális orgánus a jogot, hogy magas lóról beszélve akarja tanítani a magyar politikai élet vezéreit: »mondjanak le az ezeréves szentistváni birodalom ábrándképeiről és azt végleg temessék el. Az alpari hangú fenyegetésekre nincs válaszuk, csupán arra figyelmeztetjük az IPA jelzéssel megjelent cikkkel kapcsolatban a lap szerkesztőségét, hogy az IPA egy svájci sajtóügynökség, amelyet egy Németországban kivándorolni kényszerült egyén tart fenn és ha a Deutsche Stimmen utána nézne a sajtóügynök múltjának, bizonyára nem tenné a kirakatba. Ilyen zavaros forrásból történik a szlovenszkói németek Magyarországot elleni uszítása. Ez a hang néha már olya stílust ölt, amellyel szemben méltóságunkon alulinak tartjuk a vitakozást. A magyar birodalmi eszme, a magyar történelmi aspiráció ezeréves szent jogon az itt élő és bevándorolt népek testvériségén alapszik, amely testvériségből éppen a Magyarországra bevándorolt németiség részesült a legtöbb előnyben. Nem a mi izlésünk, hogy erre hivatkozunk, de annyit legalább elvárhatunk a fogadatlan vidéki német prókátorától, hogyha már a tényeket el nem ismerik, legalább halleassanak. Ne próbáljanak beavatkozni magyar belső ügyekbe olyan módon, amely nemcsak rosszakaratra vall, hanem nagyfokú tudatlanságot és ostobaságot is elárul.

— A volt 39-esek e hó 9-én, esztendőnkön az Angol Királynő külteremében bajtársi összehívettet tartanak. Erre a bajtársak minél számosabb megjelenését kéri a vezetőség.

Ifj. Bajkai János úriszabósága
Tavaszi ujdonságok megérkeztek
Hunyadi u. 11. T. 21-04.

A bajtársi egyesületek falragaszokon szólították fel az előadásoktól való távolmaradásra a zsidó vallású egyetemi hallgatókat

Váratlanul megkezdődtek az eltanácsolások — Az izraelita diákok küldöttsége a rektornál

Március elejével kezdődtek meg a debreceni Tisza István tudományegyetem második félévének előadásai s alig nyitlak meg az egyetem kapui a hallgatóság előtt, mindjárt váratlan események történtek. A Turul bajtársi egyesület sugallatára és vezénylete alatt megmozdultak az összes keresztény bajtársi egyesületek, hogy az egyetem második félévére beiratkozott zsidó vallású hallgatókat az előadások látogatásában megakadályozzák s így lehetetlenné tegyék számukra, — hogy a befizetett tandíjak és beiratási díjak ellenében tanulhassanak és letehessek a vizsgájukat.

Szerda reggel a tudományegyetem orvostanhallgatóit a kémiai intézet előtt nagy meglepetés érte. A zsidó vallású hallgatók a legnagyobb megdöbbenésükre azt látták, hogy a kémiai intézet falán és a klinika telepén feltűnő helyen nyomtatott plakátok vannak kiragasztva, amelyekben

a Turul, az Amerikána, a Felvidéki Diákszövetség és Szeffe bajtársi egyesületek vezersége felszólítja a zsidó vallású hallgatókat, hogy az előadások látogatásától a saját érdekükben, az atrocitások elkerülése végett maradjanak távol mindaddig, míg a zsidó érvény elteléltetése meg nem történik.

Szocialista és Magyar Jövő vezetői pere a debreceni ítélőtábla előtt

A debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa szerdán tartott tárgyalást abban a sajtó útján elkövetett rágalmazási ügyben, amelyet Klinge Antal debreceni címfestő indított Antalffy József, az asztalos iparosok szakosztályának elnöke ellen. Antalffy József a Városi Politikai Szemle 1938. évi júliusi számában cikket írt, amelyben kifejtette, hogy Klinge Antal pángermán propagandát folytat, a nemeket faj és kulturális szempontból magasabb rendűnek tartja, mint a magyarokat, azonkívül gyakran zsidózik, amikor zsidó cégekhez jár munka után.

A törvényszék 1938 augusztusában tartott tárgyalást az ügyben s több tanu kihallgatása után büntetésnek mondta ki Antalffy Józsefet sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében s ezért ötven pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélőtábla szerdai tárgyalásán a vád részletes ismertetése

A plakátok kiragasztásával azonban a különböző egyetemi egyesületek vezetői nem elégedtek meg. Régi szokás szerint a délelőtti folyamán végigjárták a kémiai intézet és a klinika előadótermeit, hogy ellenőrizzék, felszólításuknak mennyiben tesznek eleget a zsidó vallású kollégáik. — A zsidó vallású hallgatók, akik egyetemi kötelezettségeikhez híven a felszólítás ellenére is megjelentek az előadásokon, így hamarosan összeütközésbe kerültek a bajtársi egyesületek tagjaival, akik most már előszóval próbálták a zsidó kollégákat az előadóteremből távozásra bírni. A délelőtti folyamán nemcsak az orvoskari intézeteket tisztították meg a zsidó hallgatóktól, hanem a központi egyetemi könyvtárban is hasonló módon jártak el.

A zsidó egyetemi hallgatók természetesen megdöbbenéssel fogadták a bajtársaknak ezt a magatartását és

nyomban küldöttségileg jelentek meg dr Baesó Jenő rektor előtt és elpanaszolták a történeteket.

A rektor meghallgatta a küldöttséget, majd arra kérte a zsidó vallású hallgatókat, hogy egy hétig ne járjanak az előadásokra. — Kijelentette továbbá, hogy igyekszik a legrövidebb időn belül rendteremteti az egyetemen.

Tudja e?

hogy hívják a leghosszabb nevű brazilai gentlemant? ... Röviden így: Pedro de la Preciosissima Langro de Nuestro Señor del Sagrado Bernabe de la Santissima Trinidad Compy.

hogy az amerikai lélekbrúvások állapították, hogy a legveszedelmesebb betegség a — féltékenység. Csak Amerikában és Európában átlag minden percben egy emberéletet ölt ki.

hogy az amerikai kontinens légi járatok repülőgépei hosszabb utat divatrevükkel és divatfilmekkel szórakoztatják az utasokat.

hogy a tibeti hatóságok hogyan viszik keresztül a fertőző betegségek elkülönítését? ... Az eljárás följött egyszerű. A betegnek némi élelmiszert és vízzel ellátva bezárják a házába s az ajtóra cédulát tesznek ki: ez a ház az ördögé!

hogy Amerikában a cethalászatnak kényelmes és veszélytelen módját találták ki. Szigony helyett óriási »injekciós tűt« lönek az állat testébe, amelynek hatására az másodpercek alatt elkábul s mozdulatlanul terül el a víz színén.

Kárpátalja fontos szerepe a magyar gömbfaellátásban

A Magyar Tudóstól jelenti: A hazai fűrésztelepek több év óta állandóan növekedő teljesítményességre jelentős mértékben járult hozzá a belföldi fagyasztás ellátásához. E biztató fejlődés most egy idő óta megtorpant, sőt szinte még a további működéshez szükséges legesekelvebb gömbfamennyiség sem áll rendelkezésünkre. Kárpátalja hatalmas, fenyőerdőségeiben gazdag vidéke talán egyetlen pontja Délkelet-Európának, hol kevés a fűrészt és sok a gömbfa, azaz a dönthető szálfák mennyisége. A kárpátaljai bőséges és különösen nagy mennyiségű fenyőgömbfamennyiség tisztamentű fűrészeinek ellátására teljesen elegendő, amit egyet jelent azzal, hogy a hazai összes fűrészüzemek nagyobbik felének gömbfaszükséglete már is biztosítva lenne. Jelenleg Kárpátalján ott fekszik a szállításra előkészített rengeleg gömbfa és miután a cseh-szlovák-német fakontingensmegállapodás szerint Németország egyelőre nem jelentette be igényét a kárpátaljai gömbfa semmilyen részére sem, most már mielőtt be kell következnie annak, hogy a fűrészgömbfamennyiség megindulhasson a maga egyetlen természetes útján a Tiszához és eljusson a Tisza hátán a Nagy Magyar Alföld feldolgozóüzemeihez és a fogyasztókhöz.

A faüzletek már hosszab ideje tartó gyenge kereslet miatt meglehetősen nehéz helyzetben van, mert annakellenére, hogy a beszerzési árak folytonos emelkedést mutatnak, a csökkent felületmenet folyamánként nem tudják fedezeti vásárlásaikat idejekorán eszközölni. Az asztalos és építő ipar fagyasztása rendkívül csekély és ezért különösen a fővárosi és környéki faüzletek érzik meg legjobban a kereslet erős visszafordulását. A kicsinybeni árak a fenti okok következtében nagyjában változatlanok és ha az épületárban valamelyes árcsökkenés bekövetkezne, az egymagában koránt sem volna elegendő az építőtevékenység fellendítéséhez.

A nagykereskedelmi forgalomban a várva várt lengyel fetelek megérkeztek és a tavaly nyáron kiadott behozatali engedélyek alapján folytak a szállítások, miután az engedélyeket a Külkereskedelmi Hivatal már másodszor is meghosszabbította. Újabb engedélyek kiadása elsősorban jugoszláv viszonylatban várható.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak:

»Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy«, Piac u. 72. Telefon: 13-30. — »Aranyegyszarv«, Kossuth u. 8. Telefon: 24-96. — »Arany János«, Csapó u. 66. Telefon: 11-78. — »Mátyás király«, Nyilastelep, Vámospécsi út 16. Telefon: 13-83.
Ujabb rendelet értelmében ezután vasárnap csak az inspekciós gyógyszerárak tartanak szolgálatot.

Hősök naplója

1915. Siska Ferenc volt besztercebányai 16. honvédelmi vezérőrnagy hadapródjelölt őrmester a 39. honvéd hadosztály Biala-menti állásharcában a Staszukowa környéki orosz állások ellen március 8-án intézett éjjeli támadásunk alkalmával páratlan elszántsággal vitte előre szakaszát és az oroszok leghévesebb elhárítótűzében részt nyitott az oroszok akadályait, majd lelkes rohammal visszavetette azokat. Másnap 9-én, pedig az oroszok elvesztett állásait akarták visszafoglalni, Siska hadapródjelölt még egy szakasszal oly szerencsésen bajtoltta végre az elrendelt ellentámadást, hogy az oroszok azon szándéka, hogy az állást fölünk elragadják, végkép meghiúsult. Vitéz magatartásáért az 1. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

1915. A volt munkácsi 65. gyalogezred 1915 március elején Keletgaliciában, a Dnyeszer folyó melletti Harasymov község körül súlyos harcokat vívott, amelyek alatt ezen a napon Krupka Lajos tüzérezredes vezénnyel a tartalék feletti parancsnokságot, azaz erőlyes ellentámadást intézett, mellyel az oroszokat azután tényleg vissza is verte. Mivel pedig az eme kezdeményező és sikeresen végrehajtott fegyverténye előtti napokon is kiválóan viselkedett, azaz zászlóaljának visszavonulását, egy felszáradt élen, az üldöző oroszokkal szemben eredményesen biztosította, majd újabb, utóvédharc végén visszamaradt, hogy súlyosan sebesült felszáróját maga vihessen biztonságba, ismétellen tanúsított példás magatartásáért arany vitézségi éremmel tüntették ki.

A Harasymov körüli harcokban kitűnt még Gyulai Ágoston 1. oszt. csendőrozmester is, aki a fenti ezred kötelékében szakaszparancsnok volt és szakaszával a két zászlóalj közötti támadt térségben 4 napon át teljesen elszigetelten és tülerökkel szemben akadályozta meg, hogy az oroszok a férközőn át az arevonat mögé férközzenek. Közben személyes bátorságával is példát adott azáltal, hogy meg a korábbi harcok alatt az arevonat előtt hősi halált halt Paulus János százados holttestét felkutatta és az arevonat mögé hozta. És mivel később az ezred súlyos harcát alatt szétugrasztott emberekből kb. 200 főnyi csapatot alakított és azzal zászlóaljának harcát önteré-

Az angol kormány Palesztina-terve

London, március 8. A Palesztina értekezlet kétségtelenül döntő szakaszához érkezett. Az angol kormány — mint a lapok közlik — Palesztina jövőbeni kormányzati formájának megállapítására pontosan körvonalozott tervet dolgozott ki. A News Chronicle szerint Anglia végleges terveze, amelyet az értekezlet elé terjeszt, — nagyjában a következő:

A jelenlegi palesztinai kormányt kiegészítik zsidó és arab tárca nélküli miniszterek,

akik azonban mindaddig nem lesznek felelős minisztereknek tekintendők, amíg az arabok és a zsidók között nem jön létre megegyezés

kenyen és igen eredményesen támogatva, ismétellen tanúsított kiválóan bátor és vitéz magatartása, valamint eredményes harcvezetésének elismeréseképpen az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Családi estet** rendez a KIE teatestély keretében a Piac uca 36. szám alatti nagytermében vasárnap este 8 órakor. — A nívónak ígérkező műsorból kiemelkedik Molnár Gyula diakonus lelkésznek előadása a németországi protestáns egyház mai helyzetéről. — A műsört változatossá teszik még zeneszámok és szavalkatok. Teajegy ára 40 fillér. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a KIE.

Schiffer József

üvegcsiszoló és tükörgyártó

DEBRECEN, Széchenyi-utca 42. tel. 12-59

x Gönczy József úri- és Kovács József női szabóságuk Varga utca 1.

— **Majdnem örökéletű harisnyát találtak fel.** San Franciscóból jelentik: A most megnyitott Golden Gate Exposition-on a világhírű Du Pont vállalat bemutatta a legújabb találmányát, — a majdnem örökéletű harisnyát. — A nagy amerikai vegyészeti gyár laboratóriumaiban már évek óta dolgoztak ezen a találmányon, míg most végre sikerült egy egészen újfajta műselymet, a Nylon-t előállítani. A Nylon rendkívül finomszálú anyag, de ennek ellenére szinte elpusztíthatatlan. A találmányról már régebben is beszéltek és megjósolták, hogy forradalmat fog jelenteni a harisnyáiparban, mert az Amerikában eddig használt japán selymet teljesen ki fogja szorítani. Most a jóslat kezd teljesedésbe menni, mert a Du Pont vállalat hatalmas gyártelepet épített a Nylon harisnyák tömeggyártására. Az újfajta harisnya párja egy dollárba fog kerülni. A San Francisco Chronicle beszámol arról, — hogy az új harisnyát már a gyakorlatban is alaposan kipróbálták. Gondos vizsgálat mellett a Nylon harisnyát öt hónapig lehet hordani, még ha viselője állandóan hordja is. Nyugodt lehet azonban az is, aki nem tud vigyázni a harisnyájára, mert a legkíméletlenebb strapa mellett is legalább 8 hétig tart el a harisnya. Az amerikai nők úgy pusztítják most a harisnyát, hogy egész vagyont tesz ki harisnyaszámlájuk. »A majdnem elpusztíthatatlan harisnya« kétségkívül jelentősen könnyíteni fog a férfiak költségvetésén.

az együttműködésre. — Az angol terv továbbá időben meg nem határozott átmenetet szab meg a palesztinai állam függetlenségének megadásához.

A terv a zsidó nemzeti otthon kiépítését és továbbfejlesztését is magában foglalja, egyidejűleg azonban a zsidó bevándorlást bizonyos korlátozásoknak vetik alá.

A palesztinai szent helyek védelmére különleges intézkedések történnek és biztosítják az angol érdekeket, valamint a zsidóság életlehetőségeit is. Végül a terv megszabja, hogy az átmeneti időtartamára a legfőbb felelőség továbbra is a palesztinai főbiztos kezében összpontosul.

— **Dr. Kádár Tibor orvos, Vörösmarty u. 10.** március 10. kezdve rendel: d. e. 9-11-ig, d. u. 3-5-ig.

— **Kupinszky Sándor dr. Ungváron.** Dr. Kupinszky Sándor városi tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője kedden este elutazott Ungvárra, ahol egy hetet tölt. Mint ismeretes a Felvidék visszakapcsolásával kapcsolatban dr. Kupinszky Sándor szervezte meg Ungvár szociális ügyének rendezését. A tanácsnok most a szociális ügyek kiépítésére utazott Ungvárra.

— **Uj német nyelvtanfolyamok a Református Kollégiumban.** A nagy érdeklődés következtében dr. Heybey. Wolfgang egyetemi lektor még egy új tanfolyamot rendez olyanok számára, akik csak este 7 óra után érnek rá. Jelentkezés még lehetséges. Az új tanfolyam pénteken kezdődik.

— **Hangfelvétel a hortobágyi vadlibázsról.** Szerdán délelőtt Budinszky Sándor dr., a rádió ripertere, Grassl Herbert, a debreceni Idegenforgalmi Hivatal igazgatója és Popovics Gyula fővadász kiutazott a Hortobágyra, ahol a vadlibázsról viaszlemezeket készítenek. A hortobágyi vadlibázst vasárnap este háromnegyed 7 órakor már lehet hallani a Rádióban.

x **Szombat és a szombatosok** címen tart előadást a VII. zsidó kultúresten dr. Haász Imre tanár. A szombatosoknak, ezeknek a tisztá magyar fajú zsidóknak a problémája napjainkban erősen foglalkoztatja a közvéleményt, dr. Haász Imre az objektív történetírás megállapításait fogja róluk elmondani. Az est másik előadója dr. Bach Endre lesz, akinek »Ut a zsidósághoz« című előadása hasonló nagy érdeklődésre tarthat számot. — A műsor keretében Schön János fog költeményeket szavalni. Az estet Kardos László nyitja meg. Helybiztosítás Csillag Artur könyvesboltjában.

— **Adomány szegény beteg aszszony részére.** M. A. 2 pengőt adományozott.

— **A Budapesti angol követség a magyar képzőművészetért.** — A budapesti angol követség még 1930-ban előadássorozatot rendezett Budapesten és ennek eredményeképpen 20.000 pengő folyt be. — Ebből az összegből a követség a magyar képzőművészetet támogatta, olyan formában, hogy a magyar festők munkáiból az ország összes városaiban vásárolt. Később a megvásárolt képeket kisorsolták és így felújították az akcióit. A kultuszminisztérium megkereste Debrecen városát, hogy ezt az akciót támogassa. A polgármesteri értekezlet úgy határozott, hogy pontos formában megjelölje a támogatás módját, támogatják az akciót.

Rádióműsor

Csütörtök, március 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. — Utána: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: Zsoldos László elbeszéléseiből. (Felolvasás.) — 10.45: »Régi magyar sólymszázat.« (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszóigát. — 12: Déli hangverseny. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.10: Hanglemezek. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: A rádió szalonzenekara. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerára. — 16.15: Vízváry Mariska háztartási előadása. — 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: A földművelésügyi minisztérium rádió előadásorozata. — 17.40: »Ének-lő ifjúság.« — 18.10: »Utazás Indiában.« Supka Ferenc útirajza. — 18.40: Rendőrzenekar. — 19.30: A rádió külföldi negyedórája. — 19.45: Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál. — 20.45: Hangverseny-ismertetés. — 20.50: Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Hubay Jenő Társaság hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-zenekara játszik. — 22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23: A 15. honv. gy. ezred zenekara játszik. — 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.10: »Inyestermeség a régi Erdélyben.« Kemény Gábor dr. előadása. — 18.45: Angol nyelvoktatás. — 19.25: Hangversenyismertetés. 19.30: Az Országos Liszt Ferenc Társaság és a Hubay Jenő Társaság hangversenyének közvetítése. — 20.40: Hírek, és ügétversenyeredmények. — 21: Hanglemezek. — 22: Időjárásjelentés.

Tavaszi

A hóvirág tavasz tündér
Egyik kis szolgálja
Hirdetője a tavasznak
Erdőnek virága.

Erről tudják az emberek,
Hogy vége a télnek
S virágokon megjelennek
A tavasz tündérek

Megkezdődik a szép tavasz
S kezdődik az élet
A bogarak s az emberek
Munkához kezdenek.

Pogány Ilona

Dóczy gimnázium I. o.

— **Székrekedésekben szenvedő bányádt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek** a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz csakhamar megélenkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

— **Frontharcos tiszték figyelmébe.** Dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár e. e. százados tűzharcos bajtársunk f. hó 12-én, délután 5 órai kezdettel Otthonunk helyiségében (Ferenc József-út 36. l. e.) »A fegyvernemek összműködése« címmel előadást tart, melyre a szövetségünkhöz nem tartozó tűzharcos tiszt bajtársainkat is szeretettel várja a Főcsoport elnöksége.

— **Husz példányt vásárolt a város Berei Soó Résző egyetemi tanár munkájából.** Debrecen város Berei Soó Résző egyetemi tanárnak »A Tiszántúli flórája« című könyvéből 20 darabot vásárolt meg. Először azt akarták, hogy ezeket a könyveket a tanyai és gazdasági iskoláknak adják, miután a könyv tisztán tudományos munka, így valószínűleg a középiskolák ifjúsági könyvtárát gyarapítják vele.

A Kollé

Szerdán Diákszövetség az Angol Kollégiumi összejövetelénél dr. Cs. tárnok nyitólódás melle megjelenő közöztató rész

Utána Kollégiumi divatóról, a hang meg szellen több beugra elő, mely urrendben közik közül diákszövetség

Horváth növendék ki-nített fel a se mellett, egyik humo

A minden sikerült összárta be.

— **Barth zöintezeti a koronázás** cén város a 348 pengő ról dr tanigazgatóna eeni gubacmü munká

— **Adomá mozgalom ja** debreceni re szerdán déle a főispáni hí címén a javára. A főmányt nyugtési helyére.

— **Össze** Özevy Kís munkáknó, Z lakos szerda szám alatti fi ui, ahol ösz megállapított zést szenvedé klinikára.

— **Boroz** ték egymás éves munkás alatti lakos a Simonffy u ban borozgat gyedett a koc dégekkel, kő ná: nevé ker hől lassan vit keletkezett Weinberger l gyál úgy fejt hogy az súly vedett. A me szeti klinikára.

— **A férfi** osztályá rész 7 órai kezdé országoshirt előadást fog bőség ismer ja fel a szak szakosztály előadásón m jelentenek m

— **Kabátlop** ucca 22. szám tegnap éjjel korcsmában t vetette s ami meglepetve ta len egyén a k rendőrségre é

— **A néme** elátt is megt romban re kiállítás irá érdeklődés n zóság inté tás hétközna megtekinthe nines.

a Kollégiumi összejövetelénél dr. Cs. tárnok nyitólódás melle megjelenő közöztató rész

Utána Kollégiumi divatóról, a hang meg szellen több beugra elő, mely urrendben közik közül diákszövetség

Horváth növendék ki-nített fel a se mellett, egyik humo

A minden sikerült összárta be.

— **Barth zöintezeti a koronázás** cén város a 348 pengő ról dr tanigazgatóna eeni gubacmü munká

— **Adomá mozgalom ja** debreceni re szerdán déle a főispáni hí címén a javára. A főmányt nyugtési helyére.

— **Össze** Özevy Kís munkáknó, Z lakos szerda szám alatti fi ui, ahol ösz megállapított zést szenvedé klinikára.

— **Boroz** ték egymás éves munkás alatti lakos a Simonffy u ban borozgat gyedett a koc dégekkel, kő ná: nevé ker hől lassan vit keletkezett Weinberger l gyál úgy fejt hogy az súly vedett. A me szeti klinikára.

— **A férfi** osztályá rész 7 órai kezdé országoshirt előadást fog bőség ismer ja fel a szak szakosztály előadásón m jelentenek m

— **Kabátlop** ucca 22. szám tegnap éjjel korcsmában t vetette s ami meglepetve ta len egyén a k rendőrségre é

— **A néme** elátt is megt romban re kiállítás irá érdeklődés n zóság inté tás hétközna megtekinthe nines.

**A Kollégiumi Diákszövetség
összejevele**

Szerdán este tartotta a Kollégiumi Diákszövetség a szokásos összejevetelét az Angol Királynő zöld termében. Az összejevetelt a szövetség ügyvezető elnöke dr. Csobán Endre városi főlevéltárnok nyitotta meg. Általános érdeklődés mellett felolvasott egy később megjelenő munkájából derűs és szórakoztató részletet.

Utána Költő Gyula teológus a teológián divatos szokásokról, a baglyokról, a bagolybároságról emlékezett meg szellemesen. Ezzel kapcsolatban több beugratást és ötletes elményt adott elő, mely után felsorolta 1930 óta sorrendben következő bagolybárók neveit, akik közül többen ismertek voltak a diákszövetség jelenvolt tagjai között is.

Horváth András tanítóképző intézeti növendék kisebb diák esznyeget elevevitett fel a jelenlevők hatalmas tetszése mellett, utána elszavalta Gárdonyi egyik humoros költeményét.

A minden tekintetben kifogástalanul sikerült összejevetelt Csobán Endre zárta be.

Bartha Károly dr. tanítóképzőintézeti tanár, c. igazgató kapta a koronázási ösztöndíját. Debrecen város a koronázási ösztöndíját 348 pengős összeggel Bartha Károly dr. tanítóképzőintézeti tanár, c. igazgatónak ítélte oda. A debreceni gubacsapó című története című munkájáért.

Adomány a Magyar a magyarérett mozgalom javára. Vitéz Dobos Sándor debreceni református igazgató tanító szerdán délelőtt 25 pengőt juttatott el a főispáni hivatalhoz névnapmegváltás címén a Magyar a magyarérett akció javára. A főispáni hivatal az adományt nyújtotta és eljuttatta rendeltetési helyére.

Összeesés a fűszerüzletben. Özvegy Kiss Sándorné dohánygyári munkásné, Zrínyi ucca 5. szám alatti lakos szerda délután a Sámsoni út 62. szám alatti fűszerüzletbe ment vásárolni, ahol összeesett. A kihívott mentők megállapították, hogy Kissné agyvérzést szenvedett és kiszállították az idegklinikára.

Borozgatás közben fejbeverték egymást. K. Nagy Attila 35 éves munkás, Nemzetőr ucca 3. szám alatti lakos szerda délután a Halköz és a Simonffy ucca sarkán lévő kocsmában borozgatók. Közben beszédbe elegyedett a kocsmában tartózkodó vendégekkel, közülük egy Weinberger Ignác nevű kereskedővel. A beszélgetésből lassan vita, majd heves szóváltás keletkezett s a veszekedés hevében Weinberger Ignác egy kemény tárgygal úgy fejbeverte K. Nagy Attilát, hogy az súlyos repesztett sérülést szenvedett. A mentők kiszállították a sebészeti klinikára.

A férfiszabó iparosok szakosztálya részére e hó 11-én este fél 7 órai kezdettel Vékony Sándor országos hírű szabástanár szakelőadást fog tartani, a mértékszabóság ismeretei címen Ezúton hívja fel a szakosztály elnöksége a szakosztály tagjait, hogy ezen az előadáson minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Kabátlopás, Piroška József Dobos 22. szám alatt lakó kőművessegéd tegnap éjjel a Sámsoni úton az egyik kocsmában tartózkodott. Kabátját levette s amikor haza akart menni, meglepetve tapasztalta, hogy ismeretlen egyén a kabátot elvitte. Felment a rendőrségre és megtette a feljelentését.

A német könyvkiállítás délelőtt is megtekinthető. A Déli-műzeumban rendezett német könyvkiállítás iránt városszerző nagy érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség intézkedett, hogy a kiállítás hétköznap délelőtt 11-12-ig is megtekinthető legyen. Belépődíj nincs.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Süt a nap

Zitány Lajos örökbecsű darabjában, a Süt a nap-ban lépett fel debreceni vendégzereplésének harmadik estjén Rózsáhegyi Kálmán. A falusi magyar tanító melegsívű és szintiszta lelkű tanítóját állította színpadra igazi művészetrel és melegséggel. Sok-sok tapasztalt kapott a zsűfolt nézőtől.

A Csokonai-színház együttese is de-

rekasan megállta helyét az előadáson. Külön ki kell emelnünk Sz. Tihanyi Piri csupa humorból álló figuráját. Szinte minden mondatát a közönség derűje jutalmazta. Kitérőnek voltak a többiek is. Halasy Mariska, Pogány Margit, Kamarás Gyula, Bálint György, Horváth Ferenc és valamennyien, akik játszottak a darabban.

MOTORIZÁLJÁK A CSOKONAI SZÍNHÁZ FORGÓSZÍNPADÁT

Mint ismeretes, a város néhány évvel ezelőtt nagyobb költséggel a Csokonai színház színpadját forgószínpaddá alakította át. Ezt az átalakítási munkálatot azért eszközték, hogy a mostani modern darabok szüneteit megrövidítsék. A színpadot azonban csak kézi erővel lehetett forgatni, ami igen sok időbe és költségbe került, úgyhogy a színház igazgatósága nagyon ritkán használta a forgószínpadot.

A város elhatározta, hogy a nyári tatarozási munkálatokkal egyidőben a forgószínpadot villanyerőre rendezi be. Így Debrecen város színházlátogató közönségének egy régi óhajja fog beteljesülni.

A színházi iroda jelenti:

Ketten egy jeggyel!

JULIA

H. Neményi Lilitel

Pénteken MÉRSEKELT HELYARAKKAL

BUBUS

Szombaton délután ZONA ELŐADÁSBAN

Hamvay

Lucyvel

Francia

szobalány

Szombaton este

ketten egy jeggyel

1 hoond 100-át cs.nál

A multkor is táblás háza volt!

Jön Buula!

III. 13, 14

NÖVENDEKHANGVERSENY

Egyre-másra a legszebb tanbizonyosságokat szolgáltatja a Városi Zeneiskola a fall között folyó komoly munkáról. Szerdai este II. hangversenyén az intézet vonószenekara mutatta be felkészültségét a természet zsűfoltáig megtöltött közönségnek. A műsort vezénylő és a betanítás munkáját végző Scabó Emil megalkuvást nem ismerő ízlés és tapasztalt karmesterei mutja már eleve biztosított szolgát a műsor-összeállítás és az előadás színvonalára egyaránt. Valóban Purcell, Haendel, Bach, Mozart érthetetlenül ritkán hallott remekait felelő műsor önmagáért beszél. A jó erőkből álló zenekar pedig tömör tónussal, a próbák sorozata alatt

baleselért. A bíróság az ügyben nem hozott ítéletet, hanem bizonyítás kiegészítés végett a tárgyalást elnapolta.

SPORT

Sportnapló

Vasárnap hat ószról elmaradt amatőr mérkőzést játszanak le a keleti kerületben. Az egyes mérkőzésekre a JT a következő játékosokat küldte ki: Debrecenben DVSC II. — NyVSC: dr. Nagy; DEAC — PMÁV: dr. Csicsák; Mátészalkán: MTK — DMTE: Krémer; Karcag: KMOVE — Báthory SE: dr. Bornyi; Kiszvárdán: KKLE — NyKISE: Réday; Nyiregyháza: NyTVB — MVTE: Farkas.

A Boeskey csapata esütörtökön délután a DEAC — 11. Hajduvezred vegyescsapatával játszik edzőmérkőzést. A Szeged elleni csapatot pénteken állítják össze, ekkorra Sándor kiadása valószínűleg megérkezik. A Boeskey szombat utazik Szegedre.

A DVSC NBB csapata vasárnap a Diószegi úti pályán játszik bajnoki mérkőzést a Szentlőrinc ellen. A vasúti csapat esütörtökön délután Keveczky Rudolf vezetésével kétkapus edzést tart. Szabó állapota lényegesen javult és vasárnap már valószínűleg játszhat.

A Keletmagyarországi Labdarúgó alosztály bevonta sarga színű igazolványát. Az alosztály felkéri tagjait, hogy az új zöld igazolványokat váltsák ki, mert a mérkőzéseket csak az új igazolvánnyal lehet megtekinteni.

KÖZGAZDASÁG

ELENK ÁRHULLÁMZAS A HATÁRIDŐPIACON

Rozban és tengeriben a határidőpiac első kötési a tegnapi zárlati árfolyamok alatt jöttek létre.

Rozs: májusra 14.15, 14.14, 14.25, zárlat 14.16—14.18.

Tengeri: májusra 15.98, 16.08, zárlat 16.08—16.05, júliusra 16.18, 16.27, zárlat 16.22—16.23.

A magas tengeriárak megelénkítették a kínálatot és esőkentették a keresletet a készrúpiacra.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.25—20.40, 78 kg-os 20.45—20.60, 79 kg-os 20.65—80, 80 kg-os 20.75—20.90.

Rozs: 14.00—14.25.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.10—16.40, középminőségű 15.90—16.10.

Sóárpa: kiváló 18.75—19.25, prima 18.00—18.50.

Zab: elsőrendű 20.00—20.15, középminőségű 19.90—20.00.

Örlemények: korpá 13.10—13.20, 8-as liszt 15.90—16.20.

Tengeri: tiszántúli 14.95—15.10.

DEBRECENI PIACI ÁRAK:

Búza 19.20—19.50, rozs 12.40—12.80

árpa 16.20—16.50, tengeri 13.20—13.30

lucerna 7.40—9.50, széna 7.00—8.30,

lencse 7.60, szalma 1.70—2.00, cukor-

répa 2.70—2.80, tak. répa 1.80—2.00.

HIVATALOS VALUTÁRFOLYAMOK

* Angol font 16.00—16.20. — Cseh

korona 7.50—10.80. — Dlnár 6.00—

7.50 (500 és 5000 dln. címletek kiv.)

USA dollár 340.40—344.40. — Francia

frank 8.95—9.15. — Leu 2.40—3.45

Leva 3.00—3.60. — Líra 16.90—19.90

(500 és 1000 lírás bankjegyek kiv.). —

Svájci frank 77.45—78.35.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

összes felhajtása 1670 darab. — Vásári

állományból angol hússertésfelhajtás

553 darab. Az irányszat kellesen.

Árak: szedettsertés I. 91—93, III. 75

—84, angol sonkasertés I. 93—96, II.

80—90, exportisztr márkázott 150 fillér

kg-kint.

12.584/1939. VI. HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdekelt közönségét, hogy a m. kir. honvéd Központi Lövésárló Bizottság 1939 március hó

13-án 12 órai kezdettel Debrecenben a lövésárlóterem lövésárlást tart. A bizottság vásárolni óhajt 4-8 éves, hátlónak, tüzérégi hámoslónak, vagy géppuskás málhás lónak alkalmas me-

legvérű lovat, a hátlónakért átlag 600-700 pengőt, a tüzérégi málhásokért 700-800 pengőt, a géppuskás málhás lovakért pedig 450-600 pengőt fizet. Ismert jó származás a lo ér-

tékét emeli. Az eladók tehát saját érdekében cselekszenek, ha lovak marhalvevelen kívül, lovak származási lapját a vásárra magukkal viszik. Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZÁNTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HETKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Tiszántúli Független Ujság új telefonszáma 21-52.

Levelezés

Szőlőkaró
hasított akácából, minden méretben házhoz szállítva is kapható Vágó József tűzifa kereskedésében — Margit-fürdő mellett. — Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Ügyes
tanuló lányt női ruha varráshoz felveszünk. Piac u. 58., I. 16. 593

Takarítónőt
jóesaladóbb való nőt a reggeli órákra keresek. Cím a kiadóban. 580

Fűzéshez
értő, rendszerető bejárónőt keresek, szobalány mellé, jó bizonyítványokkal, azonnali belépésre. — Teleki uca 63. Kapu alatt jobbra. 588

Freuleint
azonnal felveszek két kislány mellé. Jelentkezés 1 és 4 között Zsák u. 3. Vértésnél. 596

Állást keresők

Bejáró főzőnőnek
el mennék kis családroz. Cím a kiadóban. 533

Kiadó lakás

Hatvan u. 6. sz.
bérházban teljesen modern komfortos, központi fűtéses és melegvíz szolgáltatással ellátott 3 szobás lakás május hó elsejére kiadó. Ertekezni lehet a zsidó hitközség ügyészi hivatalában, József k. h. u. 26., I. emelet. Telefon: 22-31. 594

Kiadó
2 szobás lakás elköltözés miatt május hó 1-re. Hatvan u. 1. sz., I. kapu, III. emelet, 12-b. 589

Kettő szobás
uccai lakás 40 pengőért kiadó Honvéd uca 39. 589

Kiadó
május elsejére kétféle elsőségi i szobás lakás. Csapó uca 24. szám. Ertekezni Horváth felügyelőnél, Helyi vasút Igazgatósága. 202

1 kg édes narancs	48	1 kg Jája narancs	80
1 kg félvernarancs	80	1 kg olasz vérnarancs	96

Konzervek, jammek, cukorka, csokoládé, tea, sütemény, sajt-vaj nagy választékban kapható
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. sz.

Uccai
két ágyas kényelmes bútorozott szoba azonnal kiadó Esetleg szobatársat is felvesszünk. Miklós u. 10. 591

Teljesen különbejárható
csinosan bútorozott szoba kiadó, hátul az udvarban, keresztépület, Péterfia 48. 530

Kettő szobás
uccai lakás 40 pengőért kiadó. Honvéd uca 39. 592

Négyszobás,
modern lakás kiadó, Széchenyi u. 23. Érdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Bútorozott
szoba kiadó, házaspárnak, esetleg konyhaszolgáltatással április 1-re. Borz uca 20. 563

Különbejárható,
csinosan bútorozott szoba, egy-két személy részére kiadó, Piac u. 58., I. em. 17. 487

Május elsejére
kiadó Iparkamara székfűzésében Verbőczy uca egy 5 szobás és hallos és kettő 3 szoba és hallos lakás minden mellékhelyiségekkel. Központi fűtés és melegvíz szolgáltatás van. — Kiadó még azonnalra 1 üzemhelyiség. 2996

Lakást keresők

Magános nő,
szerény egy szobát keres lakásnak. Cím a kiadóba kér. 537

Ingatlan

Két
uccára nyíló telek eladó. Érdeklődni Erzsébet u. 14. 62

Eladás

Generáljavított
Pengőot, autómotó eladom vagy motorkerékpárra becserelem. Vértés, Zsák u. 3. 597

Antik
szekrények, szövött gobelin képek, pianino eladó Király asztalos, Széchenyi u. 29. 263

Eladó
egy régi négyfiókos, szép komót, egy csinos kisméretű festett íróasztal, egy kis asztalka 3 db kis kerek székek, egy alig használt mély kerek teknő. Megtekinthető 12-3-ig. Hatvan u. 1. I. kapu, III. emelet, 12-b. 478

Eladó
elköltözés miatt jutányosan: egy alig használt csoda kerékpár, egy négy fiókos régi szép komót, egy íróasztal, egy dohányzó asztalka 3 kiesel kerek székek, egy kerek mély teknő teljesen új. Hatvan u. 1., I. kapu, III. emelet, 12-b. 586

Üzletberendezés
eladó. Ertekezni Simonffy u. 2., Beck lerakat. 586

Vétel

Használt
juta vagy papír cement-zsákokat veszek nagyobb tételeben. Cím a kiadóban. 595

Mindent veszek,
használt bútort — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andráskö, Csapó u. 16. Hívasra jövök. 2996

Rádió

Eladó
2+1 lámpás rádió 32 pengőért. Borz u. 20. 587

Rádió
és villanyszerelési vállalat, Miklós uca 8., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Ajánlat

Gyári maradékokban
legszebb tavaszi újdonságok legolcsóbban kaphatók dr Révész Gézánnánál, — Hangya udvarban. 538

Olcsó
hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc uca 3. 3877

Drótkerítések,
drótfonatok, ágyszórnók, kerti vasbútorok, vaságys, mosdók, állófogások készülnek Ottónál Rákóczi u. 13. 524

Lusztig-féle
Extra »Vidám«-mal borotválkozni kifejezetten boldogság. ¼ kg. 30 fillér. 521

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban, — Csapó uca 87. sz. tűzhelyüzem. Használatat becserelek. 536

Új,
használt varrógépek, kerékpárok előnyös árban, alkatrészek minden géphez, javításcsk jótállással Eisenberger, Csapó 101. 537

Alkalmi
torták és mézes torták készítését felelősséggel vállalom. Ugyanott szemfelzedést, harisnyatápalást: 3 párból 2 párat készítek. Herskóvitné, Csapó uca 22. szám. 474

Modern
konyha, börgarnitúra, könyvszekrény, ebédlő, üvegfal, asztalok, székek kaphatók, Dégenfeld tér 6 486

Itt az olcsó fa!
100 kg száraz aprított akác 4.20 P, 100 kg száraz aprított tölgy 4.20 P házhoz szállítva. Legjobb szenek legolcsóbb napi árban Kovács Mihály, Szent Anna uca 36. 458

Értesítés.
A Hullaház vendéglő éttermei Timár u. 31. Összejövetelek, bankettek rendezésére legalkalmasabbak. Jó konyha, fajbörök, cigányzene. Tulajdonos Kovács József vendéglős. 539

Költözőkódéseket
helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabru feladását és bármilyen vasgónáru szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Száraz
tölgy- és akácútszó házhoz szállítva mázsánként 2.90. Akáckaró olcsón eladó. Kovács fakereskedő, Szent Anna 36. 585

Boszniai aszalt
SZILVA
96 fill.
a Déligyümölcsösön kbán Piac u. 7. Arany Bika mellett és a Hungaria palotában

Óra,
kar vagy zseb P 5-től garanciával Pollák Endre ékszerésznel. Piac u. 8. — (Wacha vegytisztítóval.) 549

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó uca 10. szám. 578

Ellátás

Hungaria pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. 549

Oktatás

Angol tanfolyam
nyílik kezdőknek, ötös csoportokban. Cím a kiadóban. 581

Megtanítom
magyar-német gyors- és gépirásra, szép- és helyesírásra. Érdeklődni: Kiss Böske kozmetikai szalonjában Hangya palota. 554

Született
amerikai fiatal ember ud angol óráit csoportosan és külön. Németül és magyarul beszél. Érdeklődni a kiadóba. 581

Született
német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

Különléle

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatápalást, 3 párból kettőt készítek. házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat, Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

fű...
Kornis...
ilépett

A...
eloszt...
vitele...
reform...
a dek...
Gróf Tele...
nyá földm...
nány mező

A földművelésügy...
még 1938-ban e...
hogy a mezőgazda...
székhelyén miniszte...
értekezleteket tart, a...
datársadalmat tájé...
időszere gazdasági...
Az első ilyen érteke...
hónapban tartották...
ron.

Csütörtökre a Ti...
gazdasági Kamara h...
jékoztató miniszter...
Debrecenbe, amelyre...
földművelésügyi mi...
titkár, dr Bárányos...
Béla, Balogh Vilmo...
Vince miniszteri tan...
mint báró Mirbach...
nántúli és dr Gesztel...
ló kecskeméti kam...
már szerdán este m...
A miniszteri tájéke...

Szük
igazs...

Varga László kam...
a természetkezesíté...
ban tett előterjeszté...
ta, hogy

a világgiaici vers...
ségi búzatermelé...
és felvetette a kérdé...
més értékesítésénél...
e a minőségi búzák...
Kérte, hogy a magte...
ják bele a kisbirtok...
zel kapcsolatban érde...
a Tiszántúlon mi...
üzembe a magtisztító...
továbbiakban kérte...
oda a kormány, hogy

az ipari célokat sz...
magvak értékesíté...
vételi árak az egé...
érvényesülj...
A gyümölcsértékesíté...
latban hűtőházak, té

tesítését és a...
szerzését sz...
szarvasmarh...
tékesítésére...
úti szállítási...
mességére m...
Az első fel...
ván volt, aki...
a 20 pengő...
társadalom...
át...
igazságtalan...
Vasáry J...
kifejezést, h...
leteket rend...
ben hangozt...